

Výročná správa

Štatistického úradu SR za rok

2010

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Výročná správa

Štatistického úradu SR za rok

2010

obsah

Slovo na úvod	3
Identifikácia organizácie	6
Pokračujeme v zvyšovaní efektívnosti a účinnosti integrovaného manažérskeho systému	8
Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky	10
Makroekonomické štatistiky	14
Podnikové štatistiky	17
Sociálne štatistiky a Výskumné demografické centrum	22
Volebná štatistika	25
Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky	27
Slúžime zákazníkom	28
Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia	33
Medzinárodné aktivity	34
Ľudské zdroje	37
Informačné zdroje a informačno-komunikačné technológie	41
Finančné výsledky	44
Priority 2011	47
Organizačná štruktúra 2010	52
Kontakty	54

Slovo na úvod

Zamestnanci úradu a ich odborný potenciál patrili aj v roku 2010 k najväčším aktívam úradu, pretože zamestnanca nevnímame ako nákladovú položku, ale ako aktívum, ktoré sa stáva kapitálom. Starostlivosti o zamestnancov, ich formovaní a rozvoju, bola zo strany vedenia úradu venovaná osobitná pozornosť, či už zlepšovaním pracovného prostredia, ich ďalším odborným rastom realizovaným účasťou na vzdelávacích podujatiach organizovaných úradom a vzdelávacími inštitúciami nielen v tuzemsku a v zahraničí, ale i individuálnym prístupom k osobnostnému rozvoju zamestnancov. V závere roka 2010 sa úrad rozlúčil s časťou zamestnancov, ktorých štátnozamestnanecké a pracovné miesta boli zrušené na základe úsporných opatrení vlády SR, ktoré sa premietli do rozpočtu úradu na rok 2011 a uskutočnenej optimalizácie činností vykonávaných na úrade. I napriek odchodu niektorých dlhoročných a skúsených zamestnancov a sťaženým podmienkam v mzdovej oblasti, ktorá je spôsobená nedostatkom finančných zdrojov, úrad má potrebné personálne a odborné zázemie pre plnenie stanovených úloh.

V dôsledku krízovej ekonomickej a finančnej situácie sa v uplynulom roku 2010 enormne zvýšil tlak a požiadavky na oficiálne európske štatistiky a tým aj požiadavky na národné štatistické úrady zo strany Eurostatu. Paralelne prebiehali viaceré nové iniciatívy, ako stratégia EÚ 2020, Stiglitz-Senova správa, HDP a čo je za ním, vízia rozvoja európskej štatistiky

Ľudmila Kubová

na ďalšie desaťročie, či projekt merania kvality života. Celkový nárast objemu poskytovaných štatistických informácií bol však sprevádzaný najmä výrazným tlakom na zvyšovanie spoľahlivosti a kvality oficiálnych štatistík.

Štatistický úrad SR sa všemožne usiloval zachytiť všetky nové trendy a vývojové tendencie, a to tak participáciu na ich príprave, ako aj ich implementáciu do praxe v národnom prostredí. Konkrétne sa to premietlo do novely zákona o štátnej službe, do rozsiahlej optimalizácie štatistických procesov, zmeny organizačnej štruktúry a prípravy prechodu na nákladové riadenie.

V súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie bol rozvoj systému národných účtov aj v roku 2010 jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. V uplynulom roku boli zostavené definitívne ročné sektorové účty za rok 2007, predbežné za rok 2008 a na základe nových a presnejších údajov aj odhad roku 2009.

V oblasti cenových štatistik bolo do výpočtu indexu spotrebiteľských cien implementované nariadenie Eurostatu týkajúce sa zisťovania cien sezónnych tovarov. Zaviedli sme taktiež novú metodiku očisťovania kvality tovarov a služieb spotrebného koša do výpočtu indexu spotrebiteľských cien.

V roku 2010 došlo k zmene zákona o štátnej štatistike, čo pre odbor štatistiky zahraničného obchodu znamenalo zabezpečiť zasielanie hlásení o zahraničnom obchode spravodajskými jednotkami od 1. 4. 2010 výhradne elektronicky.

Sčítanie obyvateľov domov a bytov 2011 patrilo k prioritným oblastiam sekcie sociálnych štatistik a demografie, ale i celého úradu. Aktivizovali sa predovšetkým činnosti súvisiace s legislatívou ako *Opatrenie o charakteristikách, základných znakoch a štruktúre zisťovaných údajov* a *Nariadenie vlády, ktorým sa ustanovuje čas sčítania, vzory sčítacích tlačív, metodika zisťovaných údajov, príprava auto-*

matizovaného spracovania a dodávateľsky boli zabezpečené práce na elektronickú tvorbu sčítacích obvodov.

V súlade s novými trendmi vývoj štatistiky práce a miezd pokročil smerom k integrácii s informačnými systémami dostupnými v externom prostredí. Zlúčenie ročného štatistického výkazu s rezortným zisťovaním malo pozitívny dopad na zníženie administratívneho zaťaženia spravodajských jednotiek, odstránenie duplicit a úsporu finančných a kapacitných zdrojov úradu.

Rok 2010 bol aj rokom spracovania údajov z prvého európskeho zisťovania o zdraví (EHIS) a systematickej produkcie údajov z rôznych oblastí sociálnych štatistik, menovite ESSPROS-u.

Rodinné účty zabezpečovali okrem štandardného zberu aj zber údajov o výdavkoch a príjmoch domácností na rozšírenej vzorke sprac-

vodajských jednotiek potrebných pre účely prehodnotenia konštrukcie životného minima. Harmonizácia výberových zisťovaní v domácnostiach (*Výberové zisťovanie v domácnostiach a Zisťovanie o príjmoch a životných podmienok*) pokračovala implementáciou použitia tzv. jadrových premenných.

V oblasti šírenia štatistických informácií sa postupne prioritnou formou, v súlade so strategickým zámerom, stáva internetová stránka štatistického úradu. Rozvoj internetu prebiehal v smere zabezpečenia čo najplnšieho uspokojovania potrieb používateľov prostredníctvom vytvárania interaktívnych služieb. Rozšíril sa obsah on-line databáz, preddefinovaných tabuliek a počet elektronických produktov. Rozvíjali sa aj formy priamej komunikácie s hlavnými používateľmi a poskytovania štatistickej osvety. Názory a požiadavky zákazníkov boli zohľadnené pri tvorbe štatistických produktov a vo formách ich šírenia. V publikačnej činnosti sa úrad zamerlal na tvorbu produktov s pri-

danou hodnotou, t. j. produktov so znalostnou a vizuálnou interpretáciou.

V súvislosti s pripomenutím si Svetového dňa štatistiky, ktorý OSN stanovila na 20. október 2010, úrad zabezpečil viaceré aktivity, s cieľom viac priblížiť slovenskej verejnosti poslanie a hlavné úlohy oficiálnej štatistiky v rôznych oblastiach spoločnosti a prezentovať dosiahnuté výsledky ŠÚ SR. Jednou z hlavných aktivít, ktorou štatistický úrad prispel k oslavám Svetového dňa štatistiky, bol Deň otvorených dverí na ústredí a pracoviskách ŠÚ SR v krajských mestách. V tento deň boli poskytnuté informácie z rôznych štatistických oblastí a prezentované výsledky práce štatistikov pre viac ako 1200 záujemcov. Stretnutie s používateľmi štatistických údajov a informácií malo pre úrad veľký prínos v získaní spätnej väzby o ich potrebách, požiadavkách, očakávaniach a tiež spôsoboch ako ďalej rozvíjať obsah a formy tvorby štatistických produktov a šírenie štatistických informácií.

Identifikácia organizácie

Názov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Skrátený názov: ŠÚ SR

Sídlo úradu: Miletičova 3, 824 67 Bratislava 26

Kontakt: telefón (operátor) 50236 111

internet <http://www.statistics.sk>

Forma hospodárenia: ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti:

ŠÚ SR¹:

- a) vypracúva a zverejňuje koncepciu štátnej štatistiky,
- b) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami program štátnych štatistických zisťovaní,
- c) určuje metodiku štatistických zisťovaní, zhromažďuje a spracováva štatistické údaje,
- d) určuje metodiku vedenia systému národných účtov a zostavuje národné účty,
- e) vytvára, zverejňuje a spravuje v súčinnosti

s ministerstvami a štátnymi organizáciami štatistické klasifikácie, číselníky a registre,

- f) určuje spôsob tvorby registrov, prideluje a oznamuje identifikačné čísla,
- g) vypracováva analýzy vybraných charakteristík sociálno-ekonomického a ekologického vývoja SR,
- h) spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a organizáciami pri zavádzaní štandardov a klasifikácií v oblasti štatistiky,
- i) zverejňuje výsledky štatistických zisťovaní za SR a za jednotlivé územné a správne celky, pravidelne informuje verejnosť o so-

ciálno-ekonomickom a demografickom vývoji, poskytuje štatistické informácie a vydáva štatistické publikácie,

- j) organizuje a zabezpečuje projektovú a programovú prípravu spracúvania štatistických zisťovaní a určuje spôsob zberu a technológie spracúvania štatistických údajov pre štatistické zisťovania vykonávané úradom,
- k) riadi, usmerňuje a dohliada na zber a spracovanie štatistických údajov na vnútroštátnej úrovni,
- l) vyjadruje sa k metodike tvorby, obsahu a štruktúre štatistických údajov a štatistických informácií, ktoré ministerstvá a štátne organizácie získavajú pri výkone svojej činnosti,
- m) získava a zhromažďuje zahraničné štatistické informácie na účely porovnania stavu a vývoja ekonomiky SR so zahraničím a
- n) plní ďalšie úlohy ustanovené zákonom.

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky², volieb do orgánov samosprávy obcí³, volieb do orgánov

samosprávnych krajov⁴, príprava a spracovanie výsledkov hlasovania o voľbe prezidenta Slovenskej republiky⁵, výsledkov hlasovania v referende⁶, výsledkov volieb do Európskeho parlamentu⁷ a sčítanie obyvateľov, domov a bytov.⁸

¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

² Zákon č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

³ Zákon SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov

⁴ Zákon č. 303/2001 Z. z. o voľbách do orgánov samosprávnych krajov a o doplnení Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 335/2007 Z. z.

⁵ Zákon č. 46/1999 Z. z. o spôsobe voľby prezidenta SR, o ľudovom hlasovaní o jeho odvolaní a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov

⁶ Zákon NR SR č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v znení neskorších predpisov

⁷ Zákon č. 331/2003 Z. z. o voľbách do Európskeho parlamentu v znení neskorších predpisov

⁸ Zákon č. 263/2008 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Pokračujeme v zvyšovaní efektívnosti a účinnosti integrovaného manažérskeho systému

Rozvíjanie systému manažérstva kvality ŠÚ SR zavedeného podľa štandardu ISO 9001:2008 pokračovalo v uplynulom roku **realizáciou aktivít, ktoré vytvárajú vhodné predpoklady pre zvyšovanie jeho efektívnosti a účinnosti** tak, aby v silne regulovanom prostredí a pri limitovaných finančných zdrojoch umožnil zvládnuť zvyšujúce sa nároky zákazníkov na rozsah a kvalitu štatistických produktov.

K naplneniu uvedeného zámeru prispela realizácia akčného programu **Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2012** optimalizácia rozhraní procesov zameraného predovšetkým na **komplexnú optimalizáciu hodnototvorného procesu**, t. j. celej produkcie a diseminácie štatistických produktov. Príprava implementácie tejto zmeny bola ukončená koncom roku 2010, jej samotná implementácia začne v nasledujúcom roku.

V rámci prípravy zmeny bol optimalizovaný model hodnototvorného procesu, ktorý zohľadnil podprocesy a činnosti všeobecného štatistického pracovného modelu zavádzaného v európskom štatistickom systéme,

ako aj model umožňujúci vytvárať z údajov získaných z rôznych zdrojov rôzne štatistické produkty. Súčasne boli využité výsledky a poznatky z optimalizácie na úrovni štatistického výkazníctva. Výstupom optimalizácie bola aj nová organizačná štruktúra (rešpektujúca optimalizovaný procesný model) so zníženým počtom miest ŠÚ SR.

Ďalším akčným programom, ktorý prispieva k realizácii uvedeného zámeru je projekt nákladového riadenia a **postupného zavedenia kontrolingu v ŠÚ SR**. Realizácia programu pokračovala v uplynulom roku definovaním prístupu k zavedeniu kontrolingu v podmienkach úradu – monitorovacieho systému dosahovania cieľov ŠÚ SR za optimálne vynaložených zdrojov, ako aj prístupu k vybudovaniu jeho informačnej podpory – manažérskeho informačného systému ŠÚ SR. Súčasne bol do skúšobnej prevádzky zavedený *Informačný systém na sledovanie odpracovaného času*, t. j. nástroj na sprehľadnenie alokácie ľudských zdrojov (najväčšej položky nákladov ŠÚ SR) a dôležitý predpoklad budúceho funkčného kontrolingu. Tento systém má umožniť vedúcim zamestnancom ŠÚ SR sledovať efekti-

vitou výkonov v oblasti ich pôsobenia a cielene zamerať úsilie na znižovanie (resp. až elimináciu) nákladov na neefektívne (hodnotu nepridávajúce) činnosti.

Implementáciu programov naďalej podporovalo presadzovanie spoločne uznávaných hodnôt ŠÚ SR, ktoré vyzdvihujú **osobnú zodpovednosť zamestnancov za dosahovanie výsledkov úradu za optimálne vynaložených nákladov.**

Úroveň systému manažérstva kvality preskúmali interné audity vykonané vo vybraných procesoch ŠÚ SR. Audity overili zhodu systému s požiadavkami štandardu ISO 9001:2008 so zameraním na plnenie strategických cieľov úradu a súvisiacich akčných programov. Námety na zlepšenia, ktoré vyplynuli z interných auditov, ako aj z iných zdrojov zlepšení boli zahrnuté do súhrnnej, v poradí už piatej, **Správy o hodnotení systému manažérstva kvality ŠÚ SR.**

Zhodu implementovaného systému manažérstva kvality s požiadavkami ISO 9001:2008 preukázal aj **dozorný audit**, ktorý v októbri 2010 vykonala certifikačná organizácia **Bu-**

reau Veritas Certification. Úspešný audit opätovne potvrdil, že SMK ŠÚ SR vytvára vhodné predpoklady pre rozvoj úradu smerom k vyššej efektivite a účinnosti.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

Strategickou prioritou ŠÚ SR do roku 2012 je **znižovanie záťaže respondentov z pohľadu respondenta, ako aj z pohľadu producenta**. Získavanie údajov o čase potrebnom na vyplnenie štatistického formulára sa týmto stalo súčasťou každého štatistického zisťovania. ŠÚ SR vykonal meranie o čase v roku 2008 a počnúc rokom 2010 ho bude vykonávať každoročne. Ako koordinátor štátnych štatistických zisťovaní do tohto procesu od roku 2011 zapojí aj ministerstvá a štátne organizácie vykonávajúce štátne štatistické zisťovania. Tak vznikne a postupne sa bude naplňovať základná báza údajov pre meranie a analyzovanie záťaže respondenta pri plnení spravodajskej povinnosti.

Vyhodnocovanie záťaže z pohľadu producenta, pri ktorom sa v roku 2010 meralo položkové zaťaženie, ukázalo pozitívne výsledky. ŠÚ SR v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 znížil položkové zaťaženie o 22,29%. Úsilie v oblasti optimalizácie štatistického výkazníctva neprinieslo iba redukciu počtu položiek v štatistických formulároch o 21,53%, ale aj zníženie počtu spravodajských jednotiek o 7,99%. Nezanedbateľný podiel na redukcii záťaže malo aj prehodnotenie periodicity modulov v štatistických formulároch.

Dlhodobým problémom je respondovanie živnostníkov, ktorí v porovnaní s veľkými podnikmi znášajú vyššiu záťaž, keďže často nemajú prístup k vyspelým technológiám alebo nemajú špecializovaných zamestnancov na plnenie administratívnych povinností. Musia sa obracať na príslušných poskytovateľov služieb, čo zvyšuje ich náklady. Z tohto dôvodu boli v roku 2010 živnostníci vynechaní zo súborov spravodajských jednotiek v mesačnom šta-

tistickom zisťovaní v obchode, pohostinstve a ubytovaní. Rovnakým spôsobom sa upravili vymedzenia ďalších mesačných štatistických zisťovaní na rok 2011, a to v odvetví doprava, informácie a komunikácie a vybrané trhové služby. ŠÚ SR podobne zúžil aj rozsah sledovaných údajov a vzorku v zisťovaní *Ročný výkaz o fyzických osobách nezapísaných v obchodnom registri* (Roč 3-01) na rok 2010.

V týchto aktivitách hrá významnú úlohu **uplatnenie matematicko-štatistických metód** pri tvorbe štatistických výberov, spracovaní údajov, modelovaní a integrácii údajov z rôznych zdrojov. V súlade s celoeurópskym trendom budú údaje za nezisťované skupiny podnikateľov získavané z administratívnych zdrojov a na základe štatistických modelov.

Harmonizácia národnej štatistiky v rámci európskeho štatistického systému sa zabezpečuje preberaním právnych aktov Európskeho spoločenstva a Európskej únie. ŠÚ SR na základe týchto skutočností vydal zmeny a doplnenia *Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2009 až 2011* (ďalej len „Program“). V roku 2011 sa vykonávajú zisťovania o ďalšej odbornej príprave v podniku (CVTS 1-99) a zisťovanie o vzdelávaní dospelých (AES 1-99). Účelom týchto zisťovaní, ktoré sa opakujú s 5 ročnou periodicitou, je získať informácie o ďalšej odbornej príprave z hľadiska vzdelávacej politiky podniku a koncipovanie a usmerňovanie politiky celoživotného vzdelávania v rámci Európskej únie. Na základe prehodnotenia potrieb Ministerstva vnútra SR sa z Programu vypustilo zisťovanie *Práca 6-99 Zisťovanie o práci za obce a samosprávne kraje*. V oblasti cenovej štatistiky sa periodicita 14 zisťovaní zníži z mesačnej na štvrťročnú.

Klasifikácie a registre

V priebehu roka 2010 pokračoval **rozvoj štatistických klasifikácií a číselníkov** v súlade s ich medzinárodnými normami a štandardami.

V rámci procesu implementácie revidovanej medzinárodnej štandardnej klasifikácie zamestnaní ISCO 08 do štatistického informačného systému boli vypracované základné metodické dokumenty, ktoré pozostávajú zo všeobecnej metodickej časti, vysvetliviek a korešpondenčnej tabuľky medzi predchádzajúcou a novou klasifikáciou zamestnaní. Podkladom pre vypracovanie týchto dokumentov, zverej-

nených v druhej polovici roka 2010 na portáli ŠÚ SR, boli materiály vydané Medzinárodnou organizáciou práce (ILO), ako aj závery a stanoviská prijaté členskými štátmi EÚ v rámci príslušnej pracovnej skupiny Eurostatu.

Pre účely vnútroštátnych služieb zamestnanosti a pre iné služby so zameraním na klientov bola vyhláškou ŠÚ SR č. 407/2010 Z. z. vydaná štatistická klasifikácia zamestnaní, ktorá je plne harmonizovaná s klasifikáciou ISCO 08.

V spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR bola pripravená vyhláška ŠÚ SR č. 161/2010 Z. z., ktorou sa vydáva

štatistická klasifikácia odborov vzdelania. Príloha vyhlášky je doplnená o prevodník na medzinárodný stupeň vzdelania podľa medzinárodnej klasifikácie vzdelania ISCED 1997.

Pre potreby štátnej štatistiky bola v druhej polovici roka 2010 vyhláškou ŠÚ SR vydaná aj štatistická klasifikácia stavieb (vyhláška č. 323/2010 Z. z.), štatistický číselník krajín (vyhláška č. 377/2010 Z. z.) a štatistický číselník orgánov ústrednej štátnej správy (vyhláška č. 429/2010 Z. z.).

Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola v rámci projektu *Integrovaný systém typových pozícií* naďalej poskytovaná metodická pomoc pri aplikácii klasifikácie zamestnaní a Ministerstvu financií SR pri koordinácii využívania ekonomických klasifikácií SK NACE Rev. 2 a CPA 2008 na daňové účely. Podnikateľským subjektom bol na základe klasifikácie CPA 2008 zatriedňovaný hmotný a nehmotný majetok a stavby za účelom ich zaradenia do príslušných odpisových skupín.

V oblasti štatistických registrov pokračovali činnosti súvisiace so **štandardizáciou proce-**

su integrácie údajov medzi európskym registrom skupín podnikov (EGR) spravovaným Eurostatom **a národným registrom** spravovaným v rámci systému pre správu štatistických registrov AŠIS REGIS.

V kontexte nariadenia Komisie (ES) č. 192/2009, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 177/2008, ktorým sa zriaďuje spoločný rámec pre registre ekonomických subjektov na štatistické účely, pokiaľ ide o výmenu dôverných údajov medzi Komisiou (Eurostatom) a členskými štátmi, bol pod vedením Eurostatu vypracovaný popis systému AŠIS REGIS z hľadiska štruktúry dát, dátových tokov, aktuálnych a plánovaných funkčných nástrojov potrebných na integráciu s EGR, ako aj popis plánovaných budúcich procesov prepájania, porovnávania a vyhodnocovania údajov v národnom systéme s údajmi v EGR. Hlavným cieľom týchto aktivít je plynulá integrácia národného systému AŠIS REGIS do systému európskej elektronickej siete EGR.

Za účelom zvýšenia kvality kľúčových parametrov štatistického registra bola v priebehu

roka 2010 rozšírená funkcionálna systém AŠIS REGIS o nástroje pre automatizovaný vstup a aktualizáciu údajov o subjektoch, ktoré sú registrované v centrálnom registri právnických osôb Ministerstva vnútra SR.

V marci 2010 boli ukončené práce na zbere a výpočte ukazovateľov o demografii podnikov so zamestnancami a ukazovateľov o demografii rýchlorastúcich podnikov podľa spoločnej metodiky Eurostatu a OECD. Pri výpočte ukazovateľov bola opakovane aplikovaná metodika dopočtu údajov o počte zamestnancov v malých podnikoch na základe administratívnych údajov poskytnutých pre tento účel z Datacentra.

Makroekonomické štatistiky

V súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie, bol **rozvoj systému národných účtov** aj v roku 2010 jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistik.

V uplynulom roku boli zostavené definitívne ročné sektorové účty za rok 2007, predbežné za rok 2008 a na základe nových a spresnených údajov aj odhad roku 2009. Pokiaľ ide o implementáciu pravidiel systému národných účtov, ŠÚ SR vykonal v celom časovom rade niekoľko zlepšení. Hlavné zmeny sa týkali metodických zmien na základe odporúčaní GNI misie, a to: zapracovanie pašovania alkoholu a tabaku ako jednej z nelegálnych aktivít do národných účtov v celom časovom rade a zaznamenávanie nákladov súvisiacich s likvidáciou poisťovních udalostí.

Na základe vypracovanej metodiky Eurostatu a v súlade s požiadavkou Ministerstva financií SR, ŠÚ SR v roku 2010 vypočítal kompenzáciu za malé firmy oslobodené od DPH pre účely vlastných zdrojov plynúcich z DPH.

V priebehu minulého roku boli zostavené aj definitívne komoditno-odvetvové tabuľky dodávok a použitia za rok 2007 v bežných a stálych cenách predchádzajúceho roka. Do časového radu za roky 1995 až 2007 boli premietnuté zmeny z titulu zapracovania pašovania alkoholu a tabaku a zaznamenávania nákladov súvisiacich s likvidáciou poisťovních udalostí v súlade s ročnými národnými účtami. Na báze revidovaných vybilancovaných tabuliek dodávok a použitia za roky 2000 až 2005 a revidovaných štvrtročných odvetvových štruktúr za 1. štvrťrok 1995 až 2. štvrťrok 2010 sa uskutočnil prepočet časového radu ukazovateľov výrobných a výdavkovej metódy zos-

venia HDP do stálych cien predchádzajúceho roka a reťazením objemových indexov k referenčnému roku 2000.

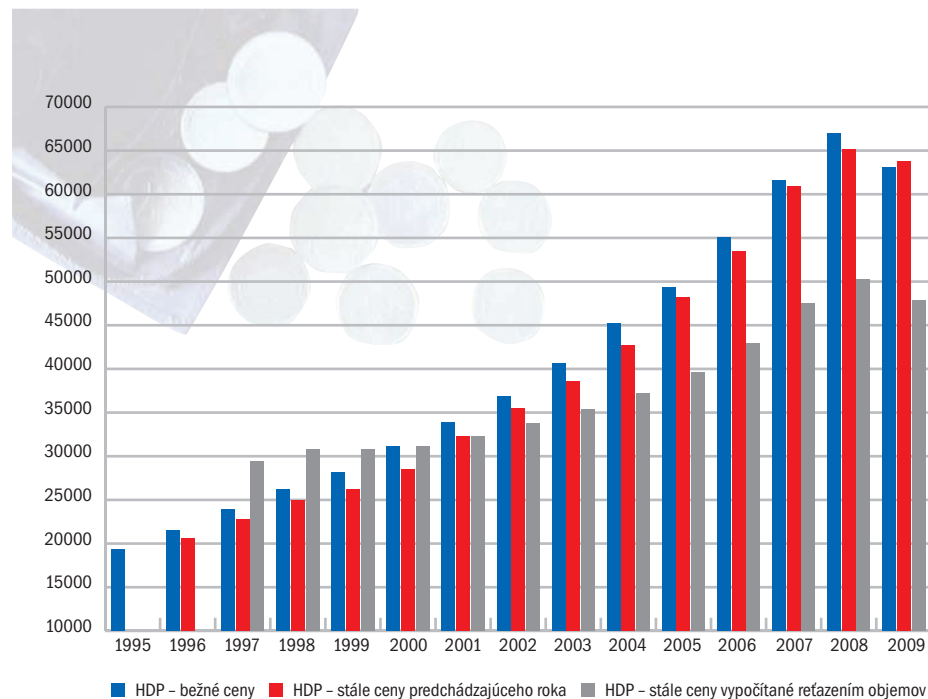
Dôraz sa kládol na vypracovanie *Správy o úrovni deficitu a dlhu verejnej správy* (notifikačné tabuľky) v pravidelných termínoch k 1. aprílu a 1. októbru ako aj dôsledné plnenie termínov odosielania údajov do Eurostatu v platných formátoch tabuliek podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 1392/2007 z 13. 11. 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie rady (ES) č. 2223/96, pokiaľ ide o zasielanie údajov národných účtov.

V termíne 45 dní po ukončení referenčného štvrťroka bol pravidelne poskytovaný rýchly odhad HDP hlavných agregátov a zamestnanosti. Štvrtročné údaje boli zostavené v plnom rozsahu transmisijného programu ESNÚ 95 a pravidelne zverejňované do 65 dní po ukončení referenčného štvrťroka. Dáta zo štvrtročných účtov sú sezónne očisťované v zmysle nariadení a smerníc Európskej únie.

Okrem vyššie uvedených činností bola vydaná publikácia *Vývoj HDP a jeho komponentov za roky 2005 – 2010*, ktorá bola poskytnutá univerzitám, výskumným pracovníkom ako aj širšej analytickej obci.

V oblasti **cenových štatistík** bolo do výpočtu indexu spotrebiteľských cien implementované nariadenie Eurostatu týkajúce sa zisťovania cien sezónnych tovarov. Zaviedli sme taktiež novú metodiku očisťovania kvality tovarov a služieb spotrebného koša do výpočtu indexu spotrebiteľských cien. V spolupráci s Eurostatom sme vstúpili do ďalšej fázy projektu týkajúceho sa experimentálneho výpoč-

HDP 1995 – 2009 v mil. Eur

tu indexu cien nehnuteľností a jeho včlenenia do výpočtu HICP a mesačne sme pokračovali taktiež v zasielaní Harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) s konštantnými daňami do Eurostatu. V oblasti cien produkčných štatistik sme začali s prípravou revízie váhových schém pre výpočet cenových indexov produkčných štatistik.

Zvýšeným úsilím sa podarilo realizovať úlohy z grantového projektu Eurostatu týkajúceho sa parity kúpnej sily (GP 01 – 09 *PPP Production of data by 25 member states*). Na úseku prípravy podkladov pre zostavovanie parít kúpnej sily boli zabezpečené všetky úlohy

požadované Eurostatom. Z najvýznamnejších možno uviesť výpočet váh HDP (objemy a ceny) pre potreby vyjadrenia HDP v parite kúpnej sily pre účely medzinárodného porovnania, cenové zisťovania vybraných porovnateľných tovarov, služieb, stavebných projektov a investičných celkov, zisťovania miezd v štátnej správe a zisťovania cien nájomného.

V roku 2010 došlo k zmene zákona o štátnej štatistike, čo pre **štatistiku zahraničného obchodu** znamenalo zabezpečiť zasielanie hlásení o zahraničnom obchode spravodajskými jednotkami od 1. 4. 2010 výhradne elektronicke. Tomuto dôležitému kroku predchádzalo

zabezpečenie kampane, v rámci ktorej ŠÚ SR upozorňoval spravodajské jednotky so spravodajskou povinnosťou na zmenu zákona a teda i na zmenu ich povinnosti. Cieľom prechodu z hlásení poskytovaných na papieri na hlásenia poskytované elektronicky bolo nielen znížiť zaťaženosť spravodajských jednotiek, ale aj zvýšiť kvalitu a zabezpečiť včasnosť poskytovaných údajov.

Popri tejto úlohe sme zabezpečili aj poskytovanie mesačných údajov o dovoze a vývoze tovarov, spolu s indexmi importných cien pre Eurostat a indexmi exportných a importných cien pre potreby národných účtov, ako aj pre potreby rezortov.

Tak, ako po iné roky, bola aj v roku 2010 zabezpečená implementácia novelizovanej legislatívy. Zmeny sa dotkli tiež aplikačného programového vybavenia pre spracovanie údajov. Úpravy boli riešené dvomi grantmi, na ktorých sa okrem riešiteľa podieľal odbor štatistiky zahraničného obchodu, ktorý riadil úpravy APV metodicky a následne po implementácii úprav zabezpečoval ich testovanie.

Pre zvýšenie informovanosti spravodajských jednotiek o systéme INTRASTAT-SK bolo v roku 2010 zabezpečených 7 seminárov, ktorých sa zúčastnilo takmer 100 záujemcov. Semináre poskytli okrem základných informácií o systéme INTRASTAT-SK aj prehľad o najnovších zmenách a predovšetkým priniesli odpovede na špecifické otázky zúčastnených. Uskutočnili sa stretnutia so spravodajskými jednotkami, ktoré mali problémy s kvalitou a včasnosťou zasielaných údajov. Po stretnutiach bolo u týchto spravodajských jednotiek zaznamenané zlepšenie spravodajskej disciplíny.

Podnikové štatistiky

Ťažiskové práce v podnikových **krátkodobých štatistikách** boli zamerané na dodržanie termínov prvého prenosu dát, čo patrí medzi priority Eurostatu a Európskej centrálnej banky. V celkovom hodnotení kompatibility s nariadením o krátkodobej štatistike je ŠÚ SR zaradený do prvej kategórie členských krajín s najlepším stupňom kompatibility. V rámci akčného plánu kvality krátkodobej štatistiky bol vypracovaný a odoslaný špeciálny dotazník o spôsobe kompilácie ukazovateľa výstupné ceny v službách. ŠÚ SR sa zúčastnil aj na hodnotení zaťaženia spravodajských jednotiek a nákladov štatistického úradu vyplývajúcich zo zabezpečenia požiadaviek nariadenia o krátkodobej štatistike na základe údajov o pracovnom čase potrebnom na vyplnenie dotazníkov a na proces spracovania dát za referenčný rok 2009.

V ročnej **štruktúrálnej štatistike** boli zostavené a v termíne odoslané súbory definitívnych ukazovateľov za rok 2008 a súbory predbežných údajov za rok 2009. Ťažisko prác v tejto oblasti bolo zamerané na prípravu súborov dát v novej štruktúre klasifikácie SK NACE Rev. 2, ako aj na implementáciu požiadaviek nových vykonávacích nariadení o štruktúrálnej štatistike týkajúcich sa novej štruktúry výstupných súborov, nových triedení ukazovateľov a nového technického formátu prenosu údajov. Aj v tejto oblasti bol ŠÚ SR zaradený do prvej kategórie členských krajín s najlepším stupňom kompatibility s nariadením o štruktúrálnej štatistike. Realizovalo sa jednorazové zisťovanie o **prístupe podnikov k financiám**. Výstupné súbory sa odoslali v požadovanom termíne na Eurostat. Zostavili sa a odoslali súbory údajov za rok 2008 za **vnútorné zahraničné afilácie** v štruktúre

novej klasifikácie SK NACE Rev. 2 a za **vonkajšie zahraničné afilácie** v štruktúre pôvodnej klasifikácie OKEČ v zmysle európskych nariadení.

V oblasti **podnikateľských štatistík** pokračovala realizácia úloh so zameraním na ďalšie zvyšovanie stupňa harmonizácie s európskou legislatívou, kvality vstupov a výstupov zo štatistického systému a miery dostupnosti údajov v databázach Eurostatu aj ŠÚ SR. V oblasti medzinárodnej spolupráce sa aktivity, v súčinnosti s Eurostatom a Európskou komisiou, sústredili na realizáciu projektových úloh súvisiacich s implementáciou nových nariadení a harmonizáciou klasifikácií a číselníkov. V súlade s odporúčaniami Eurostatu sa zvýšená pozornosť venovala znižovaniu administratívnej zaťaženia respondentov. Realizovali sa analytické práce, na základe ktorých sa rozhodlo, že v kalendárnom roku 2011 sa mesačne nebudú oslovovať živnostníci v odvetví doprava, vybrané trhové služby, informácie a komunikácie. Opätovne bol prehodnotený rozsah zisťovaných ukazovateľov s mesačnou periodicitou a niektoré do zisťovania nebudú zaradené.

V odvetvových štatistikách **stavebníctva, obchodu a služieb** sa najväčšia pozornosť venovala zabezpečeniu údajovej základne pre publikačný systém ŠÚ SR a medzinárodnej organizácie. Pravidelne mesačne sa do Eurostatu zasielali predpísané ukazovatele v zmysle požiadaviek nariadenia ku krátkodobým štatistikám č. 1165/98 v požadovanom rozsahu a v zmysle predpísaného harmonogramu. V priebehu roka sa dopracovávali prepočty časových radov podľa SK NACE Rev. 2 v podrobnejších štruktúrach a postupne sa rozši-

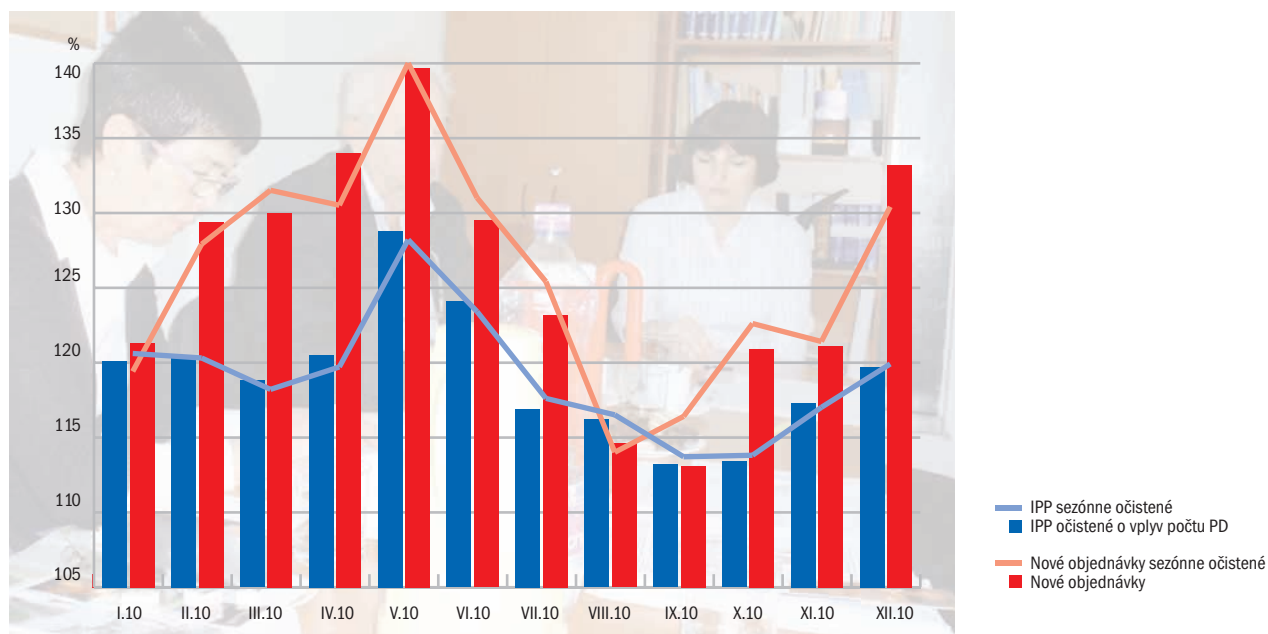

rovala údajová základňa dát publikovaných na portáli a v databázach ŠÚ SR. Zvýšená pozornosť sa naďalej venovala dopracovaniu metodiky vstupov a zvyšovaniu kvality výstupov informačného systému. Pravidelnými konzultáciami s pracovníkmi regionálnych pracovísk ŠÚ SR a spravodajskými jednotkami sa riešili metodické problémy vykazovania zisťovaných ukazovateľov, problémy zabezpečovania zberu a spracovania štatistických dát.

V **konjunkturálnych prieskumoch** sa ťažisko prác sústredilo na zabezpečenie podkladov a realizáciu retrospektívnych prepočtov časových radov dostupnej údajovej základne podľa klasifikácie SK NACE Rev. 2 na mesač-

nej báze od začiatku realizácie harmonizovaných konjunkturálnych prieskumov. Pravidelne mesačne sa odosieli požadované ukazovatele za odvetvia priemyslu, stavebníctva, maloobchodu, služieb, investícií v priemysle a spotrebiteľského barometra v zmysle harmonogramov medzinárodných projektov. Individuálnymi konzultáciami s respondentmi a zlepšovaním návratnosti dotazníkov sa pokračovalo v skvalitňovaní údajovej základne pre výpočet indikátorov dôvery v jednotlivých odvetviach a pre tvorbu syntetického kompozitného ukazovateľa indikátor ekonomického sentimentu. V spolupráci s výskumnou sférou boli v odvetvových štatistikách realizované rozvojové úlohy so zameraním na aktualizáciu bilančných nástrojov

Vývoj indexu priemyselnej produkcie a nových objednávok

a softvérových produktov, širšie využívanie modelových riešení a matematicko-štatistických metód na krátkodobé prognózovanie a predikciu budúceho vývoja, vrátane zostavenia rýchlych odhadov makroekonomických ukazovateľov a inovovanej verzie predstihového indikátora v podmienkach SR, s využitím zisťovaných krátkodobých kvantitatívnych a kvalitatívnych štatistických informácií.

Medzi najdôležitejšie realizované činnosti štatistiky **priemyslu** patrilo úspešné ukončenie grantového projektu Eurostatu, ktorého cieľom bolo dosiahnuť zníženie zaťaženia spravodajských jednotiek, a tým aj zníženie nákladov na krátkodobé zisťovania za výrobovú štatistiku. Znížil sa počet sledovaných výrobkov v mesačnom výkaze a v priamej väzbe na to aj počet spravodajských jednotiek oslovených výrobovým modulom. Zároveň došlo k zníženiu zaťaženia spravodajských jednotiek v krátkodobom výkaze aj v dôsledku zrušenia zisťovania údajov na úrovni závodových jednotiek. Štatistika priemyslu, ako gestor štatistických údajov za potravinovú bezpečnosť na základe rozhodnutia Európskej komisie, upriamila svoju pozornosť na tri základné okruhy: kontrolu a monitorovanie potravín, ekologické poľnohospodárstvo a spotrebu potravín. Naďalej pokračuje spolupráca s príslušnými gestormi za dané problematiky z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho a ďalších organizácií.

V štatistike **poľnohospodárstva** sa sily sústredili predovšetkým na zabezpečenie dvoch veľmi významných štatistických zisťovaní v poľ-

nohospodárstve, ktoré sa organizujú vo všetkých členských štátoch Európskej únie. Jedno sa týkalo vinohradníctva, ktoré sa organizuje v desaťročných intervaloch a Slovenská republika organizovala toto zisťovanie prvýkrát od vstupu do Európskej únie. Ide o veľmi náročné a špecifické zisťovanie o štruktúre a využití plôch kultivovaných vinohradov. Druhým štatistickým zisťovaním bola príprava *Poľnohospodárskeho cenzu fariem*, ktorý obsahovo patrí medzi najrozsiahlejšie a najkomplexnejšie štatistické zisťovanie o činnosti a štruktúre poľnohospodárskych fariem. Zisťovanie sa dotýka dvoch základných skupín spravodajských jednotiek. Ide o podnikateľské subjekty s jednoznačnou identifikáciou, ktoré vykonávajú poľnohospodársku činnosť ako hlavnú alebo vedľajšiu a domácnosti s poľnohospodárskou činnosťou, bez jednoznačnej identifikácie.

Štatistika **životného prostredia** sa sústredila najmä na zavádzanie troch prioritných ekonomických účtov životného prostredia, ktoré sú súčasťou návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ekonomických účtoch životného prostredia. Prebehol pilotný projekt, ktorého výstupom sú zostavené údaje za účet materiálových tokov. V rámci štatistiky odpadového hospodárstva boli na základe povinnosti vyplývajúcej z nariadenia spracované a zaslané do Eurostatu údaje o štatistike odpadov. V spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia bola vypracovaná správa o kvalite štatistiky odpadov.

V oblasti **vedy, techniky a inovácií** sa zvýšená pozornosť venovala kvalite zisťovaných údajov o výskume a vývoji a rozpracovaniu metodických vysvetliviek pre sektor vysokých

škôl, s cieľom získavania informácií zodpovedajúcich metodike *Frascati manuálu*. Zo zisťovaných údajov boli spracované a zverejnené informácie v rozšírenom rozsahu, aj podľa technologických sektorov. Bol úspešne ukončený projekt v oblasti zisťovania o inováciách podľa revidovanej verzie *Oslo manuálu*, výsledky boli poskytnuté medzinárodným inštitúciám a širokej verejnosti v rámci publikačného systému úradu. Podľa štandardných kritérií hodnotenia kvality boli vypracované správy o kvalite týchto štatistík a poskytnuté Eurostatu. Pokračovalo sa v spolupráci s príslušnými odbornými pracoviskami úradu a výskumnou sférou, a to najmä v oblasti aktualizácie softvérových produktov pre spracovanie dát v štatistike výskumu, vývoja a inovácií, optimalizácie tvorby výberových vzoriek, ako aj na úlohách zameraných na vyhodnocovanie kvality štatistických údajov.

V rámci štatistiky **energetiky** sme sa zúčastnili druhej fázy celosvetových konzultácií k pracovnej verzii *Medzinárodných odporúčaní pre energetickú štatistiku*, ktoré sú pripravované štatistickou divíziou OSN. Tieto odporúčania budú obsahovať popis základných pojmov a zdrojov údajov, stratégií spracovania údajov, energetických bilancií, hodnotenia kvality a šírenia údajov. Budú pokračovať konzultácie k pripravovaným zmenám v spoločných medzinárodných dotazníkoch Eurostatu / IEA / OSN a na základe ich výsledku sa pripravujú zmeny do systému zberu a spracovania štatistických zisťovaní za oblasť energetiky.

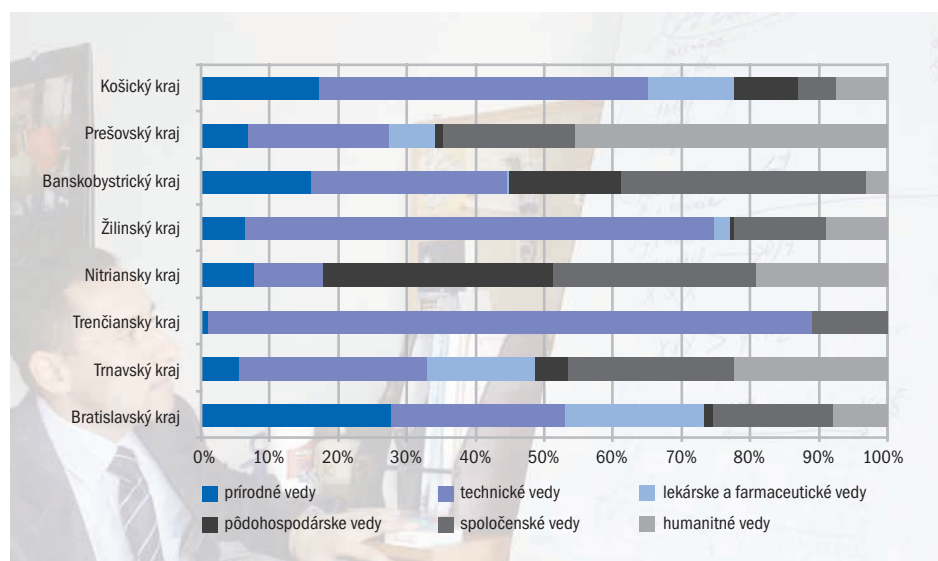
Štatistické zisťovania v oblasti **dopravy, informácií a komunikácie** a následný prenos údajov do databáz Eurostatu, International Transport Forum, UNECE, Dunajskej komisie,

Rýnskej komisie a Svetovej banky sa v zmysle nariadení EÚ realizovali vo všetkých oblastiach relevantných pre Slovenskú republiku. Za účelom lepšej informovanosti verejnosti sa rozšíril rozsah publikovaných údajov za dopravu na portáli ŠÚ SR. V oblasti cestnej dopravy sa úrad zapojil do grantovej spolupráce s Eurostatom. Uskutočnili sa štatistické zisťovania o najjazdených kilometroch metódami, ktoré ŠÚ SR realizoval prvýkrát (zisťovanie v domácnostiach, využitie údajov z databanky staníc technickej kontroly).

V štatistike **cestovného ruchu** pokračovalo zostavovanie satelitného účtu cestovného ruchu. Základné údaje sú pravidelne zverejňované na portáli ŠÚ SR. Zapojili sme sa do medzinárodného projektu, ktorého cieľom je znížiť zaťaženosť podnikateľov v cestovnom ruchu pri poskytovaní štatistických údajov. Tento stav sa dosiahne priamym nalinkovaním systému zberu dát ŠÚ SR s informačnými systémami ubytovacích zariadení. Po prvýkrát sme realizovali zisťovanie o aktívnom cestovnom ruchu, kde respondentmi boli zahraniční návštevníci v SR.

Pokračovala **dobrá spolupráca s medzinárodnými organizáciami**. Zástupcovia ŠÚ SR sa zúčastňovali na medzinárodných workshopoch organizovaných Eurostatom, Európskou komisiou, OECD, Medzinárodnou energetickou agentúrou a UNECE. V rámci twinningového projektu spolupráce zabezpečili podnikové štatistiky na ŠÚ SR dvojdnú odbornú konzultáciu pre tadžických expertov, týkajúcu sa prípravy vstupných dát pre výpočet indexu priemyselnej produkcie. V októbri sa uskutočnila dvojtýždňová misia v Štatistickej agentúre Tadžikistanu v Dušanbe. Predmetom misie

Zamestnanci VV vo fyzických osobách podľa krajov a pracovného zaradenia v roku 2009

bola analýza experimentálnych výsledkov indexov priemyselnej produkcie Tadžikistanu a školenie zamerané na prácu s aplikáciou slovenskej procedúry výpočtu indexov. Expertné konzultácie v Tadžikistane prebiehali aj v oblasti štatistiky cestnej dopravy. Zástupcovia Štatistickej agentúry Tadžikistanu sa počas marcovej návštevy detailne oboznámili s týždenným zisťovaním v cestnej doprave, vrátane programového vybavenia. Pracovné rokovania zamerané na odovzdávanie skúseností pokračovali aj návštevou našich expertov v Tadžikistane. Podnikové štatistiky sa zúčastnili projektu *Program modernizácie podnikovej a obchodnej štatistiky* (MEETS) zameraného na využívanie administratívnych zdrojov dát v ročných podnikových výkazoch. V rámci tohto programu sa realizovali 2 od-

borné konzultácie na národných štatistických úradoch Slovenska a Maďarska. V spolupráci s odborom štatisticko-matematických metód ŠÚ SR sa na základe získaných poznatkov pripravila zmena procesu spracovania údajov za živnostníkov.

Sociálne štatistiky a Výskumné demografické centrum

V medzinárodnej spolupráci boli najdôležitejšími aktivitami spolupráca na príprave európskej legislatívy, resp. jej implementácie súvisiacej s poskytovaním údajov zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011. V roku 2010 boli prijaté Nariadenie komisie (ES) č. 1201/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov, pokiaľ ide o technické špecifikácie tém a ich členení, Nariadenie komisie (EÚ) č. 519/2010 zo 16. júna 2010, ktorým sa prijíma program štatistických údajov a metaúdajov pre sčítanie obyvateľov, domov a bytov stanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 a Nariadenie komisie (EÚ) č. 1151/2010 z 8. decembra 2010, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov, pokiaľ ide o formu a štruktúru správ o kvalite a technický formát na zasielanie údajov.

V **demografickej štatistike** sa pokračovalo v štandardnom sledovaní vývoja počtu a štruktúry obyvateľstva. Používateľom boli poskytované a prezentované informácie o vývoji obyvateľstva, overovali sa možnosti získavania údajov z administratívnych zdrojov.

Pri rozvoji systému **migračnej štatistiky** sa naďalej metodicky zosúladžovali informácie vyžadované európskou legislatívou získavané z administratívnych zdrojov.

V oblasti prípravy **sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011** (SODB) sa aktivizovali činnosti súvisiace s vytvorením legislatívnych podmienok na jeho realizáciu, bolo spracované opatrenie štatistického úradu, ktorým sa

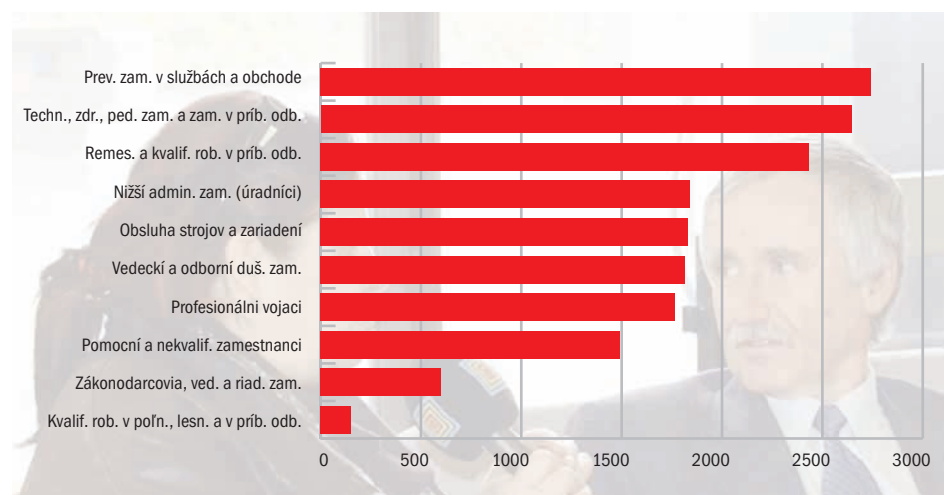
ustanovujú podrobnosti o charakteristikách, základných znakov a štruktúre zisťovaných údajov a vydáva sa vzor sčítacieho tlačiva a nariadenie vlády, ktorým sa ustanovuje čas sčítania. V súlade s harmonogramom prípravy sčítania boli spracované vzory sčítacích tlačív, spracovaná metodika zisťovaných údajov a jej zosúladenie s požiadavkami EÚ, dodávateľsky bolo zabezpečené elektronické vytvorenie sčítacích obvodov a zabezpečená komplexná príprava automatizovaného spracovania a diseminácie údajov zo sčítania.

Rodinné účty v roku 2010 zabezpečovali zber údajov o výdavkoch a príjmoch súkromných domácností na rozšírenej vzorke spravidajských jednotiek (podľa uznesenia vlády č. 263/2009 k návrhu na vytvorenie podmienok na zabezpečenie skvalitnenia výberového zisťovania o príjmoch, výdavkoch a spotrebe domácností). Získané údaje budú využité v rokoch 2011 – 2012 v úlohách o prehodnotení konštrukcie životného minima.

Realizovala sa ďalšia vlna **zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností** (EU SILC), ktoré je plne harmonizované s požiadavkami EÚ. Požadované informácie za rok 2009 boli odoslané Eurostatu, údaje zo zisťovania boli poskytnuté aj ďalším externým záujemcom. Uskutočnilo sa zisťovanie za rok 2010, metodicky a organizačne sa pripravovalo zisťovanie v roku 2011.

Vývoj **štatistiky práce a miezd** pokročil smerom k integrácii s informačnými systémami dostupnými v externom prostredí. Ročné zisťovanie o práci, ktoré ŠÚ SR vykonával pracoviskovou metódou, bolo zlúčené s rezortným *Informačným systémom o cene práce*

Počet voľných pracovných miest v SR v roku 2009 podľa zamestnaní

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zrušenie zisťovania sa prejavilo v znížení administratívneho zaťaženia spravodajských jednotiek, odstránení duplicitného zberu rovnakých ukazovateľov a v úspore finančných a kapacitných zdrojov úradu.

V dôsledku zaradenia doplnkových informácií **o voľných pracovných miestach** zo zdrojov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR do svojich výpočtov štatistický úrad poskytuje v súčasnosti komplexné informácie o počte a štruktúre voľných a obsadených pracovných miest v hospodárstve SR v zmysle požiadaviek EÚ. Uvedená štatistická oblasť bola plne zosúladená s ustanoveniami európskej legislatívy a požiadavkami Eurostatu.

Výberové zisťovanie pracovných síl bolo v 2. štvrtroku rozšírené o doplnkové zisťova-

nie o zosúladení práce a rodinného života. Okrem toho sa začali prípravné práce na zavedení počítačového zberu informácií v terénnej fáze výberového zisťovania pracovných síl.

Za účelom zabezpečenia rovnakého prístupu všetkých zúčastnených k štatistickým informáciám **o trhu práce** sa začali všetky publikácie z tejto domény vystavovať v plnom znení na internete.

Najvýznamnejšou úlohou v **oblasti sociálnych štatistik** bola realizácia a ukončenie prvého európskeho zisťovania o zdraví (EHIS 2009), ktoré bude pokračovať v roku 2011 publikovaním zozbieraných údajov. Systematicky boli poskytované údaje o štatistikách sociálnej ochrany, vzdelávania, kultúry, kriminality, o spotrebe potravín, o pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz, o neziskových organizá-

ciách, povinnom sociálnom poistení a štatistické údaje o zdravotníctve príslušným štátnym inštitúciám, medzinárodným organizáciám a do verejnej bázy dát. ŠÚ SR poskytol Eurostatu štatistické informácie z oblasti finančných a nefinančných údajov za zdravotníctvo, údaje o chorobách z povolania, pracovných úrazoch a kriminalite za rok 2008. V súlade s legislatívou a metodikou ESSPROS bolo zabezpečené poskytovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov o sociálnej ochrane za rok 2008 a v súlade s metodikou databázy politik trhu práce bolo zabezpečené poskytovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov o aktívnej a pasívnej politike trhu práce za rok 2009.

Výskumné demografické centrum (VDC) v rámci kontraktu na rok 2010 realizovalo pre ŠÚ SR 8 plánovaných úloh. Všetky úlohy sa riešili v úzkej súčinnosti s pracovníkmi sekcie sociálnych štatistik a demografie. Výsledkom činnosti VDC bolo 7 publikácií vydaných priamo v INFOSTAT-e. Päť z nich je analytických (*Populačný vývoj v okresoch SR, Stredná dĺžka života podľa EHIS, Migračné toky v SR, Príčiny smrti a Vzdelanie ako diferenčný faktor reprodukčného správania*) a dve sú zamerané metodologicky (*Výpočet experimentálnej prognózy obyvateľstva SR do roku 2050 a Metodika výpočtu tabuliek plodnosti*). V rámci plánovaných úloh vypracovalo VDC pre ŠÚ SR aj podklady pre publikáciu *Pohyb obyvateľstva SR 2009* a podklady pre vydanie tabuliek života. Okrem plánovaných úloh sa v rámci možností pracovníci VDC zapájali aj do riešenia neplánovaných (aktuálnych) úloh pre potreby jednotlivých rezortov, ktoré mali obvykle formu pracovných materiálov, podkladov, stanovísk a hodnotení. VDC naďalej rozvíjalo spoluprácu s domácimi a zahraničnými de-

demografickými inštitúciami. Veľmi intenzívna bola spolupráca s Prírodovedeckou fakultou UK. Pracovníci VDC sa podieľali na napísaní jednej zahraničnej a jednej domácej vedeckej monografie, prispeli desiatimi článkami do odborných časopisov a napísali viacero recenzií. Účast' na konferenciách znamenala 3 aktívne vystúpenia v zahraničí a 8 príspevkov na domácich konferenciách a seminároch. VDC má zastúpenie v redakčnej rade dvoch časopisov – *Slovenská štatistika a demografia* a *Gender, rovné príležitosti, výzkum*. VDC bolo spoluorganizátorom *Demografických diskusných popoludní* (v spolupráci so Slovenskou štatistikou a demografickou spoločnosťou a s Prírodovedeckou fakultou UK). Témy boli zamerané na aktuálne demografické problémy.

Veľká pozornosť je stále venovaná komunikácii cez internet prostredníctvom vlastnej web stránky, ako aj stránky SLOVAKPOPIN, ktorá je výsledkom spolupráce so ŠÚ SR a ktorá obsahuje podrobné demografické údaje.

Volebná štatistika

Rok 2010 bol na úseku volebnej štatistiky významným a náročným rokom. Konali sa riadne voľby do Národnej rady SR a do orgánov samosprávy obcí, ako aj referendum iniciované petíciou občanov.

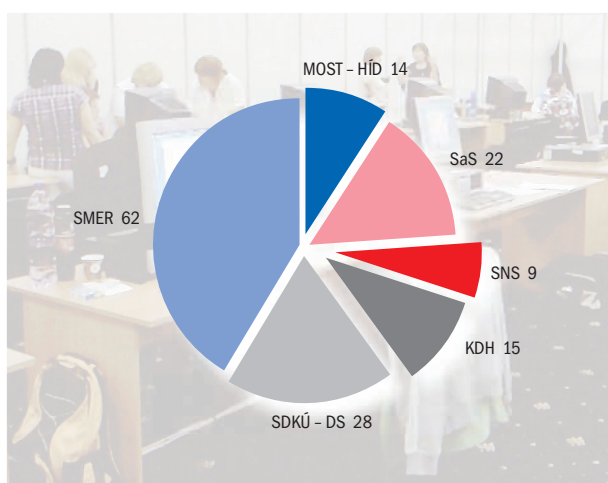
Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa uskutočnili v júni 2010. Na príprave spracovania výsledkov volieb a ich spracovaní spolupracoval ŠÚ SR s Ministerstvom vnútra SR. V súlade s organizačno-technickým zabezpečením volieb vydal metodiku a vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov volieb. Zo zaregistrovaných kandidátnych listín bol pripravený elektronický register kandidátov, ktorý bol verejnosti prístupný na internetovej stránke štatistického

úradu. Počas spracovania výsledkov volieb boli na internetovej stránke úradu prístupné priebežné výsledky. Definitívne výsledky volieb, po podpise zápisnice Ústrednej volebnej komisie, úrad publikoval v printovej podobe a súčasne, až do úrovne okrskov, aj na svojej internetovej stránke.

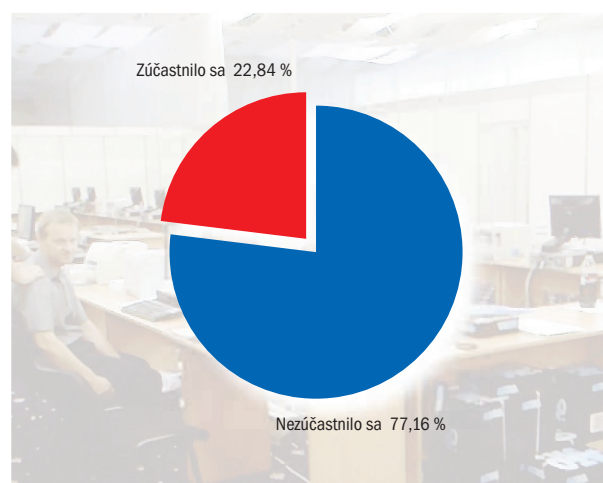
Na základe petície občanov vyhlásil prezident SR na 18. septembra 2010 referendum. Občania rozhodovali o šiestich otázkach. Príprava spracovania referenda bola náročná, pretože sa prekrývala s prípravou spracovania volieb do orgánov samospráv obcí. ŠÚ SR splnil všetky svoje úlohy - vydal metodiku, vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov hlasovania v referende a vytvoril od-

Počty mandátov pridelené politickým stranám

Účasť oprávnených občanov v referende

borné (sumarizačné) útvary v zmysle zákona č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v znení neskorších predpisov a spracoval výsledky referenda. Na internetovej stránke úradu boli publikované priebežné aj definitívne výsledky. Štatistický úrad vydal aj publikáciu s výsledkami referenda.

Koncom novembra uskutočnil ŠÚ SR spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávy obcí. Pri príprave volieb vydal metodiku a vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov volieb. V súlade so zákonom č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov vytvoril odborné (sumarizačné) útvary pre Ústrednú volebnú komisiu, všetky obvodné volebné komisie a miestne (mestské) volebné komisie v mestách (miestnych častiach) s viac ako 50 okrskami. Nad rámec zákona

bolo pripravené a všetkým obciam SR ponúknuté programové vybavenie pre spracovanie volieb. Programové vybavenie bolo vystavené na internetovej stránke úradu. Využilo ho 279 obcí, t. j. 9,57%. Výsledky volieb boli priebežne zverejňované na internetovej stránke úradu. Definitívne výsledky ŠÚ SR zverejnil na internete a vydal aj publikácie a CD nosič s výsledkami volieb.

V prvej polovici roku 2010 okrem uvedených hlavných úloh ŠÚ SR spracoval aj výsledky dvoch nových volieb do orgánov samosprávy obcí (doplňujúcich volieb do orgánov obecných (miestnych) a mestských zastupiteľstiev). Na plnení všetkých úloh na úseku volebnej štatistiky sa významnou mierou podieľali aj zamestnanci pracovísk ŠÚ SR z krajských miest SR.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) už tradične každoročne spolupracuje so štatistickým úradom na riešení výskumno – vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatváraného obidvoma stranami na príslušný rok a je zameraná na prioritné štatistické činnosti úradu.

V roku 2010 INFOSTAT riešil 27 výskumno – vývojových úloh pozostávajúcich zo 66 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

- ▲ **inováciu a rozvoj** – konsolidovanej bázy dát a podsystémov ZBER, METIS a REGIS v rámci automatizovaného štatistického informačného systému (AŠIS); programového vybavenia v BLAISE na roky 2010 – 2011;
- ▲ **metodické riešenia** – sektora domácností a neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam; nezaznamenananej ekonomiky; zostavenia údajov nezamestnanosti; tabuliek dodávok a použitia; problémov odvetvových štatistik; vybraných problémov rodinných účtov; systému výberových zisťovaní u obyvateľstva (LFS, EU SILC, HBS, AES, ICT) pre potreby EPSS a požiadaviek SR;
- ▲ **aktualizáciu a vývoj** – databázy Mestskej a obecnej štatistiky (MOŠ) a Mestského informačného systému (MIS); softvéru pre VZCD, konjunkturálnych prieskumov, poľnohospodárskych odhadov a bilancovania energetiky;
- ▲ **výpočty** – THFK na štvrtročnej úrovni metódou komoditných tokov; strednej dĺžky života v zdraví podľa EHIS 2009; úmrtnostných tabuliek, sobášnych tabuliek a tabuliek plodnosti;
- ▲ **analýzy, štúdie a prognózy** – penzijných fondov; štvrtročných národných účtov; odhadov HDP a zamestnanosti; súborov fariem v sektore domácností; populačného vývoja v okresoch SR 2009; vývoja obyvateľstva SR do roku 2009; migračných tokov v SR; vzdelania ako diferenčného faktora reprodukčného správania; účtov v sociálnych štatistikách.

Činnosť INFOSTAT-u za rok 2010 je komplexne zdokumentovaná v osobitnej správe dostupnej na internetovej stránke úradu www.statistics.sk v časti *O nás / Kľúčové dokumenty / Výročné správy*.

Slúžime zákazníkovi

Snaha o uspokojovanie potrieb zákazníkov bola určujúca pri komunikácii s používateľmi, pri vybavovaní ich požiadaviek a pri napĺňaní strategických cieľov v oblasti marketingu. V rámci schváleného **Marketingového plánu ŠÚ SR na rok 2010** sa uskutočnil rad aktivít, zameraných na splnenie stanovených cieľov.

Štatistický úrad zamerlal pozornosť na požadované portfólio produktov a ich včasné poskytovanie zákazníkom. Z domácich to boli predovšetkým zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy, z nich hlavne Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Týmto inštitúciám bolo poskytnutých spolu 128 súborov údajov v rôznej periodicite. Poskytnuté štatistické informácie využili rezorty pre svoje riadiace a rozhodovacie procesy.

Zabezpečovanie požiadaviek medzinárodným a medzivládny organizáciám smerovalo najmä do Eurostatu, Organizácie pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (OECD), Európskej hospodárskej komisie Organizácie spojených národov (EHK/OSN), Výboru Európskej komisie pre hospodárske a finančné záležitosti (ECFIN), Medzinárodnej organizácie práce (ILO) a Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA). V roku 2010 im bolo poskytnutých 277 produktov vo forme rôznych dotazníkov, súborov údajov a tabuliek zo všetkých štatistických okruhov.

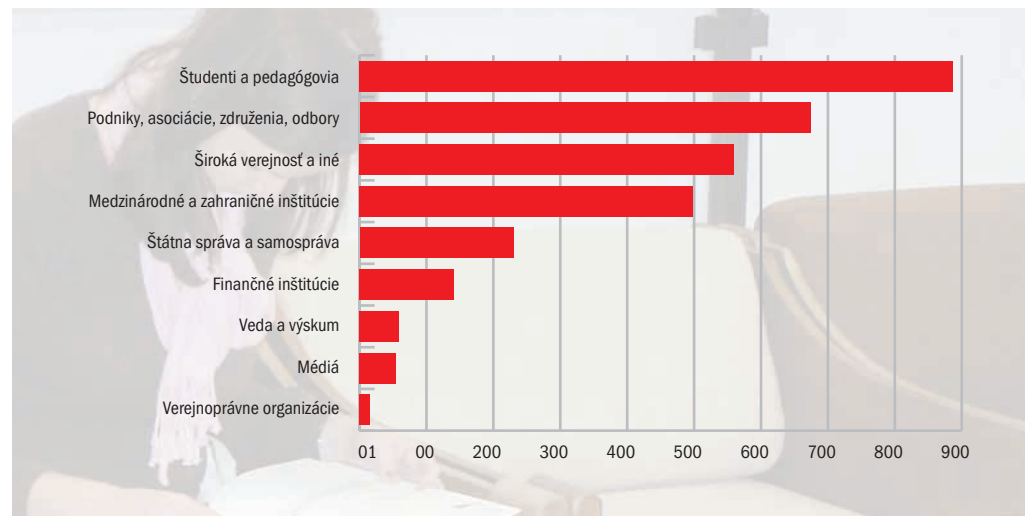
Marketingové aktivity boli orientované aj na poznanie a rozšírenie znalostí svojich zákazníkov z oblasti štatistiky a na zistenie očakávaní kľúčových zákazníkov. Jednotlivé od-

borné útvary a pracoviská ŠÚ SR v krajoch zorganizovali viaceré pracovné stretnutia, besedy a osobné diskusie s významnými zákazníkmi.

Najvýznamnejšou aktivitou roka bol **Svetový deň štatistiky**, ktorý Organizácia spojených národov vyhlásila na 20. október 2010. Cieľom bolo zvýšiť povedomie spoločnosti o úlohe oficiálnej štatistiky a fundamentálnych hodnotách, ktorými sú služba verejnosti, profesionalita a integrita. V súvislosti s touto udalosťou, ktorej oslava sa konala prvýkrát v histórii štatistiky, ŠÚ SR pripravil mnohé zaujímavé akcie ako napríklad Deň otvorených dverí, elektronický kvíz o štatistike na internetovej stránke úradu, súťaž Mladý štatistik roka, Športový deň ŠÚ SR.

V rámci Dňa otvorených dverí mali zúčastníci príležitosť zoznámiť sa s prácou a produktmi ŠÚ SR priamo v priestoroch ústredia a jednotlivých pracovísk v krajoch, ďalej sa mohli dozvedieť informácie o blížiacom sa SODB 2011, o šírení štatistických informácií, o výberoch z registra organizácií, mali možnosť vyskúšať si prácu s on-line databázami štatistického úradu a Eurostatu. Jednou zo sprievodných aktivít boli aj štatistické dopoludnia a popoludnia, organizované pracoviskami ŠÚ SR v krajoch pre rôzne cieľové skupiny. Stretnutia s používateľmi mali veľký prínos pre získanie spätnej väzby úradu o ich potrebách, očakávaniach a spôsoboch ako ďalej rozvíjať obsah a formy tvorby štatistických produktov a šírenie štatistických informácií. Pri príležitosti Svetového dňa štatistiky úrad a pracoviská v krajoch vydali prezentačno-informačné materiály zamerané na rôzne štatistické témy. Deň otvorených

Požiadavky vybavené informačným servisom ŠÚ SR podľa skupín zákazníkov

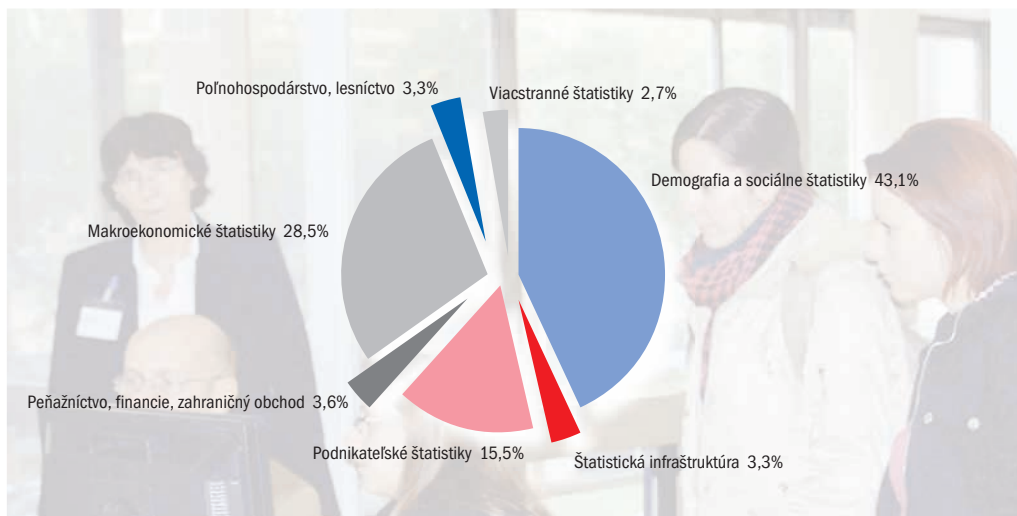
dverí bol zo strany širokej verejnosti prijatý veľmi pozitívne.

ŠÚ SR poskytoval prostredníctvom **informačného servisu** štatistické informácie z rôznych tematických oblastí. V roku 2010 bolo informačným servisom ústredia vybavených spolu 3 118 požiadaviek, z toho 2 654 pre domácich a 464 pre zahraničných zákazníkov. Najviac požiadaviek bolo zaregistrovaných od študentov a pedagógov (28,4 %), ďalej od zákazníkov zo skupiny podniky, asociácie, združenia, odbory (21,6 %) a od širokej verejnosti (17,9 %). Najväčší záujem bol o informácie z oblasti demografie a sociálnej štatistiky (35 %). Požiadavky používateľov smerovali aj na informačné útvary pracovísk v krajoch, ktoré v priebehu roka vybavili spolu 3 225 požiadaviek. Okrem toho bolo úradom vybavených značné množstvo požiadaviek telefonicky alebo pri osobnej návšteve zákazníka.

Verejná databáza **SLOVSTAT** na internetovej stránke úradu bola v priebehu roka intenzívne využívaná odbornou aj laickou verejnosťou. Celkove navštívilo databázu 10 743 zaregistrovaných používateľov, ktorí uskutočnili 169 503 výberov údajov z 814 tabuliek. Zo štatistických okruhov sa používatelia zaujímali najmä o ukazovatele z oblasti trhu práce, štvrťročných národných účtov, cien a demografickej štatistiky. Najviac výberov uskutočnili študenti (takmer polovicu) a (takmer štvrtinu) používatelia z podnikateľského sektora

Regionálnu databázu **RegDat** navštívilo v uplynulom roku 50 831 používateľov, ktorí uskutočnili 68 805 návštev a urobili 292,8 tisíc výberov údajov z 280 dátových matic. V porovnaní s predchádzajúcim rokom počet výberov vzrástol približne o tretinu. Najväčší záujem prejavili používatelia o štatistické regionálne údaje z oblasti demografie a trhu práce, čo

Podiel výberov z databázy SLOVSTAT podľa tematických oblastí

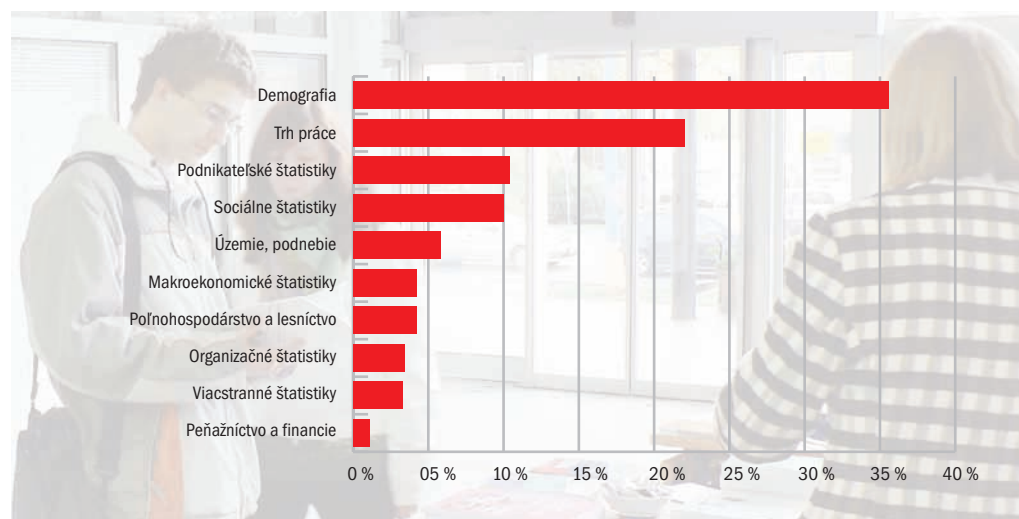
predstavovalo takmer 60 percentný podiel z desiatich tematických oblastí.

V súlade s **Edičným programom 2010** priebežne vychádzali **štatistické publikácie** v tlačenej i elektronickej verzii. Ústredie ŠÚ SR vydalo v mesačnej, štvrťročnej a ročnej periodicite

spolu 71 titulov, z toho 53 titulov v elektronickej forme na internetovej stránke ŠÚ SR. Zvýšená pozornosť bola venovaná príprave užívateľsky orientovaných publikácií s pridanou hodnotou, t. j. so zakomponovanými analytickými textami a vizualizáciou údajov (grafy, mapy), pre lepšie porozumenie zverej-

Podiel vygenerovaných tabuliek z databázy RegDat podľa tematických oblastí

nených údajov. V zmysle uplatnenia nových koncepčných zámerov pri tvorbe štatistických produktov úrad vydal prezentačné publikácie *Veľkostné skupiny obcí v číslach 2010*, *Vývoj HDP a jeho komponentov 2005 - 2010* a *EU SILC - Vývoj chudoby a životných podmienok v SR 2005 - 2008*. Medzi ťažiskové súbor-

né a odvetvové publikácie patrili *Štatistická ročenka SR 2010*, *Štatistická ročenka regiónov Slovenska 2009*, ročenky priemyslu, stavebníctva, zahraničného obchodu, dopravy, pošt a telekomunikácií, ročenka vedy a techniky a štvrťročná *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v SR*. Ďalšími zaují-

mavými titulmi, ktoré úrad vydal boli *Slovenská republika v číslach 2010* a *Trendy sociálneho vývoja v SR 2010*. Mimo edičný program vyšla publikácia *ESSPROS – Výdavky a príjmy na sociálnu ochranu 2007 – 2008*.

Podľa jednotnej koncepcie publikačnej činnosti pracovísk ŠÚ SR v krajoch vydalo v roku 2010 každé z nich tri publikácie (*Vývoj obyvateľstva v ... kraji 2009*, *Náš región a ... kraj v číslach*), ktoré obsahovali základné demografické, ekonomické a sociálne štatistiky za jednotlivé kraje. Po prvýkrát boli vydané v rovnakej štruktúre a dizajne. Zaujímavými boli aj dva tituly, ktoré vyšli mimo edičný program – prezentačná publikácia v tlačenej forme *Rodová rovnosť v SR a EÚ* a elektronická publikácia *Rodová rovnosť 2010*.

V rámci medzinárodných aktivít bol úrad v roku 2010 zapojený v grantovom projekte Eurostatu **European Statistical Data Support (ESDS)** zameranom na podporu používateľov európskych štatistických informácií. Centrum podpory používateľom európskych štatistik pri štatistickom úrade (Centrum) poskytovalo pomoc pri navigácii používateľov na inter-

netovej stránke Eurostatu, pri hľadaní európskych štatistických údajov v databázach Eurostatu, ako aj pri zodpovedaní metodických otázok. Informácie zverejnené v bloku *Európska štatistika – ESDS* na internetovej stránke ŠÚ SR boli priebežne aktualizované. So zámerom viac spropagovať európske štatistiky bol vydaný propagačný leták o Eurostate, o informáciách šírených na jeho internetovej stránke a o službách, ktoré používateľom poskytuje Centrum. Pre študentov a akademikú obec UK Podnikovo-hospodárskej fakulty v Košiciach a Fakulty stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pripravil úrad prednášky za účelom rozšírenia znalostí o bezplatnom prístupe k európskym štatistikám šíreným na internetovej stránke Eurostatu.

Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia

Časopis **Slovenská štatistika a demografia** oslávil v roku 2010 svoje 20. výročie vychádzania.

Pri tejto príležitosti sa redakčná rada časopisu rozhodla vydať mimoriadne číslo zostavené z príspevkov členov redakčnej rady, ktoré zhodnotia jednotlivé oblasti zamerania časopisu v jeho 20 ročnej histórii.

Časopis v kapitolách vedecké články a informatívne články, v diskusii a názoroch prezentuje odborné príspevky z oblasti štatistiky a demografie, ktoré do redakčnej rady časopisu predkladajú zamestnanci ŠÚ SR, odborníci z vysokých škôl z celého Slovenska, vedeckých pracovísk a ďalších inštitúcií. V časopise sú prezentované aj analytické štúdie, prehľady a odborné názory jednotlivých prispievateľov. V roku 2010 bolo v časopise opäť zverejnených aj niekoľko historických štúdií z oblasti demografie.

Redakčnú radu od roku 2010 viedla jej nová predsedníčka, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie ŠÚ SR, Ľudmila Ivančíková. Ďalší členovia redakčnej rady časopisu v roku 2010 boli: Pavol Baláž (ŠÚ SR), František Bernadič (ŠÚ SR), Mikuláš Cár (NBS), Ján Haluška (INFOSTAT), Ivan Janiga (STU), Milan Olexa, Rastislav Potocký (MFF UK), Eva Rublíková (EÚ), Marianna Štalmašková (ŠÚ SR), Boris Vaňo (INFOSTAT – VDC), Anna Volná.

Medzinárodné aktivity

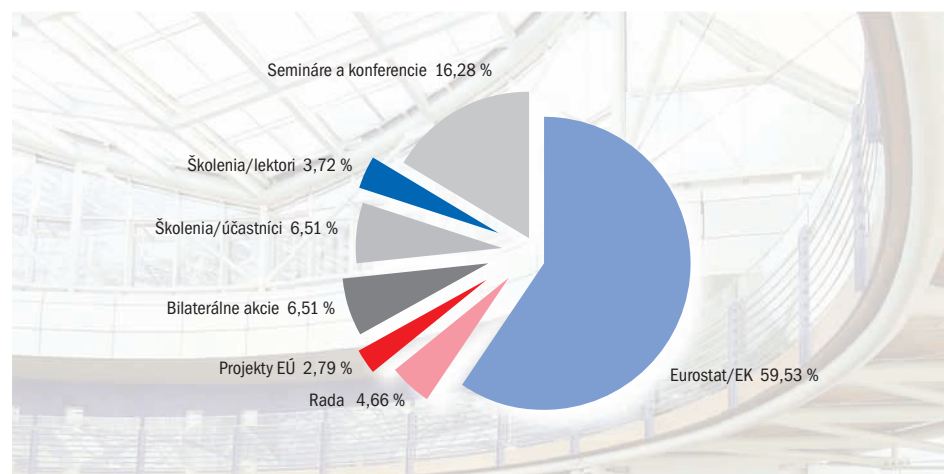
Úrad sa zapájal do mnohých medzinárodných aktivít, predovšetkým v rámci **Európskeho štatistického systému (EŠS)**. Jeho zástupcovia sa pravidelne zúčastňovali na početných pracovných skupinách Eurostatu v Luxemburgu a Rady EÚ v Bruseli, kde sa vyjadrovali k predloženým návrhom nových právnych aktov v oblasti štatistiky. V roku 2010 bol legislatívny proces zameraný najmä na prípravu nariadenia Rady (EÚ) č. 679/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 479/2009, pokiaľ ide o kvalitu štatistických údajov v kontexte postupu pri nadmernom deficite, ako aj prípravu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1090/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2009/42/ES o štatistických údajoch o námornej nákladnej a osobnej doprave. Rozpracované boli aj ďalšie právne akty, napr. návrh nariadenia o štatistike cestovného ruchu, účtoch životného prostredia, trvalých porastoch v poľnohospodárstve, cestnej nákladnej doprave a o systéme národných a regionálnych účtov. Komisia prijala 29 vykonávacích nariadení z rôznych oblastí štatistiky.

Okrem činnosti v rámci EŠS spolupracoval úrad aj s ďalšími **medzinárodnými organizáciami a inštitúciami**, ako sú Štatistická komisia OSN, Konferencia európskych štatistikov pri EHK OSN, OECD, ILO, FAO, UNESCO, WTO a jeho predstavitelia sa aktívne podieľali na ich činnostiach.

V roku 2010 sa zvýšila aktivita úradu na poli poskytovania **pomoci tretím krajinám**. Už tretí rok pokračovala realizácia projektu *Posilnenie štatistického systému Tadžikistanu* financovaná Svetovou bankou, v rámci ktorého experti úradu zastrešovali viacero komponentov. V priebehu roka sa ukončili komponenty štatistiky chudoby a štatistiky dopravy, kým práce na komponentoch štatistiky priemyslu a štvrtročných národných účtov pokračujú aj v roku 2011. Tadžickí partneri v priebehu roka štyrikrát navštívili ŠÚ SR za účelom konzultácií v oblasti štatistiky priemyslu, chudoby a dopravy a zástupcom najvýznamnejších tadžických ministerstiev boli poskytnuté informácie o formách spolupráce úradu so slovenskými ministerstvami a o organizačných záležitostiach. Zamestnanci úradu 6-krát vycestovali do Tadžikistanu,

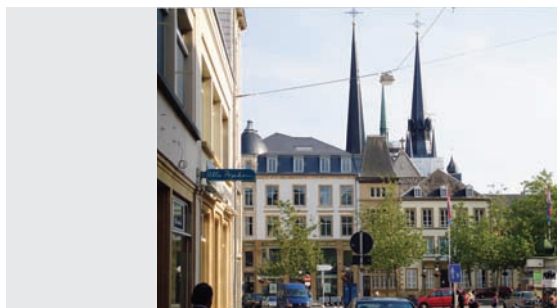

Členenie ZPC podľa účelu

čo predstavovalo 13 individuálnych vycestovaní, počas ktorých pomáhali tadžickým kolegom priamo na mieste. Práca vykonaná slovenskými odborníkmi v rámci projektu bola ocenená zo strany vedúceho konzorcia i zo strany štatistického inštitútu prijímajúcej krajiny.

Expertnú pomoc poskytovali pracovníci ŠÚ SR aj pre srbský štatistický úrad, najmä v oblasti zisťovania príjmov a životných podmienok domácností. V máji navštívil úrad pracovník Úradu vlády Srbskej republiky s cieľom konzultovať implementáciu predstupu pomoci poskytovanej kandidátskym krajinám. Zamestnankyňa štatistického úra-

du Čiernej Hory absolvovala na ŠÚ SR 4-mesačnú odbornú stáž zameranú na sociálnu štatistiku.

Úrad navštívili viaceré delegácie zahraničných a medzinárodných štatistických inštitúcií. Medzi najvýznamnejšie patrí návšteva novej predsedníčky Českého štatistického úradu Ivy Ritschelovej krátko po jej vymenovaní do tejto funkcie. Počas svojej marcovej návštevy poskytli dve zástupkyne ČSÚ vysokému a strednému manažmentu ŠÚ SR cenné poznatky a praktické skúsenosti z predsedníctva v EÚ.

Zamestnanci ŠÚ SR v roku 2010 absolvovali 215 zahraničných pracovných ciest (ZPC), čo predstavovalo 292 individuálnych vycestovaní. Takmer dve tretiny týchto ciest smerovali na zasadnutia pracovných skupín inštitúcií EÚ. Ďalšie cesty sa uskutočnili v rámci grantových projektov, bilaterálnej spolupráce alebo ich cieľom bola aktívna účasť na seminároch a konferenciách organizovaných inými medzinárodnými inštitúciami. Zamestnanci ŠÚ SR sa zúčastnili ako poslucháči na 14 kurzoch v zahraničí a 8 ZPC tvorili misie, pri kto-

rých zástupcovia ŠÚ SR pôsobili ako lektori alebo ako experti v rámci technickej asistencie.

Zamestnanci úradu riešili v uplynulom roku 35 **grantových projektov** financovaných z finančných zdrojov EÚ, ktoré významným spôsobom prispeli k implementácii nových európskych nariadení a rozvoju slovenskej štatistiky.

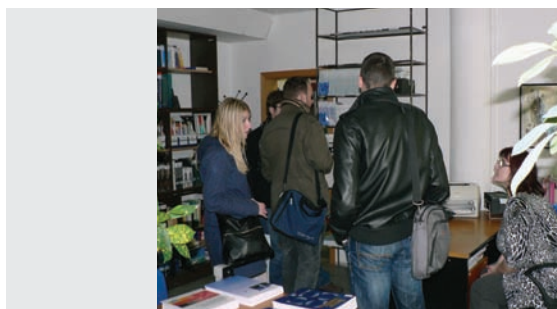
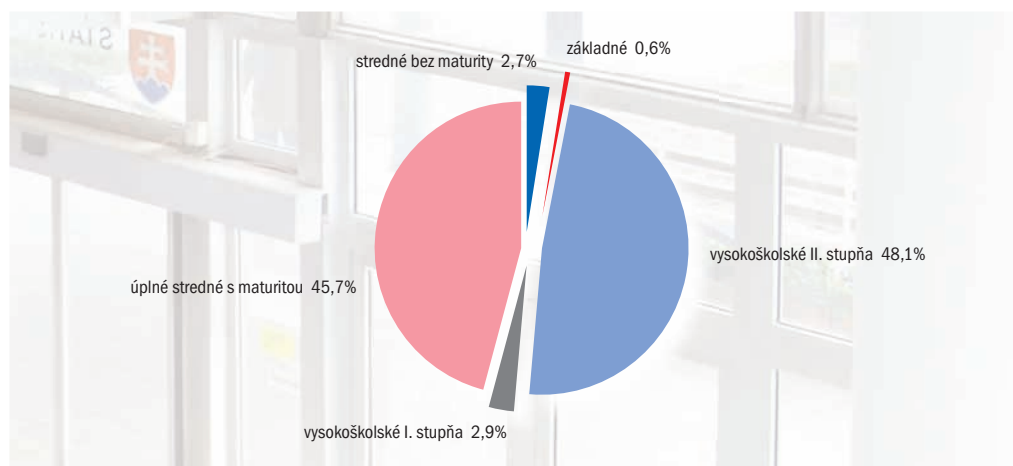
Ľudské zdroje

Uplatňovanie personálnej politiky ŠÚ SR bolo v roku 2010 významne ovplyvnené optimalizáciou procesov, úspornými opatreniami a potrebou personálne zabezpečiť plnenie špecifických úloh volieb do Národnej rady SR, samosprávy miest a obcí a SODB 2011. V zložitých podmienkach (predovšetkým z hľadiska finančných zdrojov) bolo snahou ďalej rozvíjať komplexný systém personálnej práce, ktorý ovplyvní a posilní identifikáciu zamestnan-

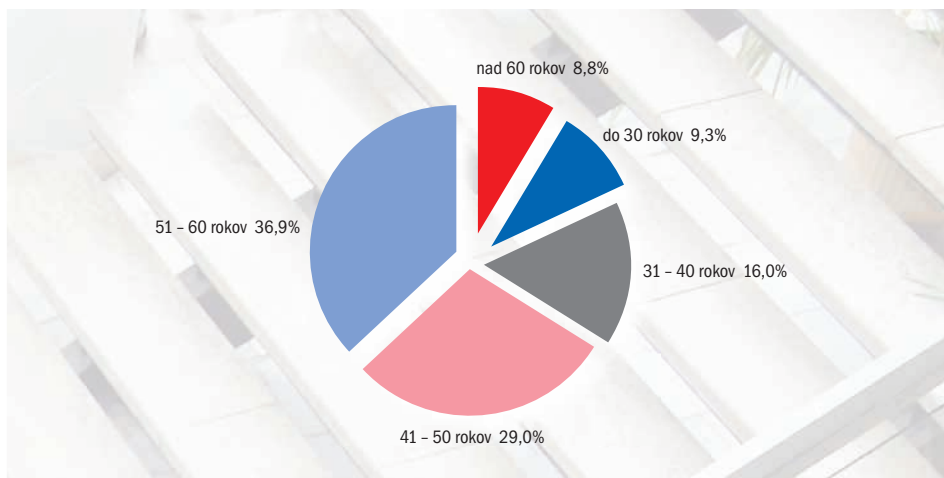
cov s prácou a inštitúciou, vytvorí dostatočný priestor pre neustály rozvoj znalostnej základne, profesijný rast a seberealizáciu zamestnancov a ktorý je založený na dostatočnom množstve a kvalite personálnych informácií.

V roku 2010 pracovalo na štatistickom úrade **1 018,1 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 351,2 zamestnancov a na krajských pracovis-

Vzdelanostná štruktúra

Veková štruktúra

kách úradu 666,9 zamestnancov. **Vzdelanostnú a vekovú štruktúru** zamestnancov úradu k 31. 12. 2010 znázorňujú grafy.

Na úrade pracovalo 79% žien a 21% mužov. Z celkového počtu 130 vedúcich zamestnancov bolo 70% žien a 30% mužov.

Významnou úlohou v oblasti personálneho riadenia bolo v roku 2010 pokrytie špecifických úloh sčítania obyvateľov, domov a bytov kvalifikovanými ľudskými zdrojmi. K 31. 12. 2010 bolo **z celkového plánovaného počtu 1 116 miest** práve pre tieto úlohy dočasne vytvorených **99 miest**, z ktorých sa ku koncu roka 2010 podarilo obsadiť až 96%.

Vzhľadom na neustály tlak na maximálne hospodárne využívanie rozpočtových prostriedkov bolo nevyhnutné v roku 2010 pristúpiť k **optimalizačným a úsporným opatreniam**, ktorých úspešnosť bude možné overiť až v nasledujúcich rokoch. Rozhodnutie o organizačnej zmene, ktorou sa na úrade **znížil počet miest o 10%** a zmenila sa organizačná štruktúra ústredia, bolo schválené s účinnosťou od 1. 1. 2011. V dôsledku tejto organizačnej zmeny skončilo štátnozamestnanecký resp. pracovný pomer z dôvodu zrušenia miesta (nadbytočnosti) 71 zamestnancov. Činnosti súvisiace s úspornými opatreniami a so zmenou organizačnej štruktúry (prerokovanie skončenia štátnozamestnaneckého / pracovného pomeru, príprava výstupnej dokumentácie, zmena číselníka útvarov a následná aktualizácia všetkých personálnych databáz, oznámenie zamestnancom o zmene organizačného útvaru, dočasné a trvalé preloženie zamestnancov, vymenovanie nových vedúcich zamestnancov a iné) sa výrazne premietli do rozšírenia administratívnych činností osobného úradu.

Kvalitu personálnych informácií sa podarilo zvýšiť zavedením **jednotného elektronického**

dochádzkového systému, ktorý vytvára predpoklad pre úspešnú implementáciu nového informačného systému sledovania odpracovaného času.

V rámci **vzdelávania zamestnancov** úradu sa realizovali vzdelávacie aktivity schválené v *Pláne vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2010*, ktorý sa v priebehu roka dopĺňal o ďalšie odborné školenia a kurzy vychádzajúce z operatívnych požiadaviek jednotlivých útvarov a potrieb zamestnancov. V minulom roku sa vzdelávanie zamestnancov úradu zameriavalo predovšetkým na oblasti:

- ▲ manažérskej prípravy a zvyšovania profesionálneho výkonu zamestnancov,
- ▲ získania alebo prehĺbovania odborných vedomostí a zručností,
- ▲ rozvoja zručností v používaní informačno-komunikačných technológií,
- ▲ jazykovej prípravy.

V oblasti **manažérskej prípravy a zvyšovania profesionálneho výkonu** zamestnancov sa uskutočnili kurzy *Koučing, Tréning efektívnej komunikácie so zákazníkmi, Prezentácia a efektívne vystupovanie, Kurz osobnostného*

rozvoja, *Ako sa vedieť vynájsť* a workshop zameraný na prípravu a realizáciu optimalizácie procesov v podmienkach úradu. Kurzy, ktorých sa zúčastnilo celkom 99 vedúcich zamestnancov, personálnych rezerv a ďalších špecialistov, sa podieľali na skvalitňovaní manažérskych rozhodovacích procesov a rozvíjaní schopnosti flexibilne reagovať na meniace sa interné a externé prostredie úradu a požiadavky zákazníkov.

Osobitné miesto v rámci získavania a prehľbovania odborných vedomostí a zručností majú špecialisti v oblasti štatistiky. Osobný úrad v spolupráci s internými a externými lektormi uskutočnil vzdelávací **program Schola Statistica**. Jeho súčasťou je nielen kurz určený pre nových zamestnancov, resp. zamestnancov s minimálnou odbornou praxou, ale aj odborné kurzy zamerané na vybrané matematicko-štatistické metódy, ktoré sa používajú pri spracovávaní štatistických údajov. Kurzy boli realizované v priestoroch Školiaceho strediska v Klátovej Novej Vsi alebo v učebniach INFOSTAT-u. Vzdelávacieho programu Schola Statistica sa zúčastnilo celkom 88 zamestnancov.

Na medzinárodnej úrovni sa 82 zamestnancov zúčastnilo 58 odborných vzdelávacích podujatí. Súčasťou týchto podujatí boli aj odborné štatistické kurzy v rámci **European Statistical Training Programme**. Cieľom kurzov bolo rozšíriť potrebné vedomosti a zručnosti v oblasti európskej štatistiky, podieľať sa na výmene skúseností a poskytnúť podstatné informácie o Európskom štatistickom systéme.

Okrem štatistických vzdelávacích podujatí sa odborného vzdelávania zúčastňovali aj ďalší

zamestnanci úradu podľa ich odborného zamerania (napr. legislatíva, riadenie ľudských zdrojov, mzdy, ekonomika a prevádzka, verejné obstarávanie a iné). S odborným vzdelávaním je úzko prepojená aj ďalšia oblasť vzdelávania – **rozvoj zručností v používaní informačno-komunikačných technológií**. V roku 2010 vzdelávanie v tejto oblasti súviselo hlavne s kľúčovými úlohami úradu a zúčastnilo sa ho celkom 922 zamestnancov.

Jazykové vzdelávanie sa stalo neoddeliteľnou súčasťou interného vzdelávania. Polointenzívnych a intenzívnych kurzov anglického a francúzskeho jazyka sa zúčastnilo celkom 280 zamestnancov.

V roku 2010 sa 6 281 zamestnancov zúčastnilo celkom 595 vzdelávacích aktivít. Celkovo sa vynaložili náklady na vzdelávanie vo výške 32 049 eur. Okrem tradičného vzdelávania sa do popredia dostávalo aj seba vzdelávanie zamestnancov, ktoré sa významnou mierou podieľalo na ich osobnostnom a profesionálnom rozvoji. Túto formu vzdelávania využívalo 653 zamestnancov.

Knižnica ŠÚ SR poskytla svoje služby 2 937 čitateľom (z toho 2 141 tvorili externí návštevníci a 796 zamestnanci úradu). V priebehu roka bolo v knižnici evidovaných 5 062 výpožičiek. Hlavnou činnosťou knižnice je dopĺňanie, evidovanie a sprístupňovanie knižničného fondu, do ktorého v priebehu uplynulého roka pribudlo 1 076 zväzkov (z toho 504 tvorili publikácie vydávané ŠÚ SR). Priebežne knižnica evidovala 72 titulov dennej tlače a časopisov. Vo finančnom vyjadrení sa na nákup odbornej literatúry, predplatné denníkov a časopisov použilo 14 923 eur.

Informačné zdroje a informačno-komunikačné technológie

V oblasti **rozvoja informačných systémov** úrad postúpil do realizačnej fázy národného projektu *Elektronické služby ŠÚ SR*. Po schválení projektového zámeru sprostredkovateľským orgánom ŠF EÚ, Ministerstvom financií SR, bola podpísaná zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na projekt a následne po úspešnom verejnom obstarávaní bola podpísaná dodávateľská zmluva na realizáciu projektu. Cieľom projektu je:

Zavedenie kvalitných, na zákazníka orientovaných elektronických služieb:

- ▲ zvýšenie informačnej hodnoty, dostupnosti a prehľadnosti štatistických údajov a informácií pomocou produktovo orientovaného prístupu,
- ▲ zníženie administratívneho zaťaženia spravodajských jednotiek pomocou plnej elektronizácie zberu údajov pre všetky formy štatistických zisťovaní,
- ▲ elektronizácia procesov pre zadávanie výsledkov hlasovania pri voľbách a referendách,
- ▲ zabezpečenie geografickej prezentácie štatistických údajov.

Vytvorenie jednotného, plne integrovaného informačného prostredia ŠÚ SR v kontexte informačného systému verejnej správy (ISVS):

- ▲ vytvorenie prehľadného internetového portálu statistics.sk, ktorý umožní jednotnú prezentáciu štatistických údajov zo všetkých verejných zdrojov a bude prepojený s ústredným portálom verejnej správy (ÚPVS) a medzinárodnými zdrojmi údajov,
- ▲ vytvorenie funkčných prepojení všetkých informačných systémov štatistického úradu, aby bol možný procesný chod organizácie,

- ▲ používanie základných modulov ÚPVS pri poskytovaní elektronických služieb,
- ▲ vybudovanie elektronických prepojení so zdrojmi administratívnych údajov a informačnými systémami medzinárodných štatistických organizácií.

Podpora koncepčného pohľadu pri činnostiach súvisiacich s prácou so štatistickými údajmi:

- ▲ zavedenie štandardov pre výmenu štatistických údajov v informačnom systéme verejnej správy,
- ▲ zabezpečenie integrácie a využitia registrov ISVS pre spravovanie spravodajskej povinnosti a všetky formy štatistických zisťovaní,
- ▲ nasadenie modulu pre správu základných číselníkov v ISVS.

Doba realizácie projektu, ktorého implementácia začala v auguste 2010, bola stanovená na 24 mesiacov.

Úrad sa už v roku 2009 začal zaoberať aj **dostupnosťou služieb a s tým súvisiacich komponentov informačno – komunikačných technológií (IKT)**. Dôvodmi pre naštartovanie zmien bola predovšetkým zastaraná serverová architektúra, ako aj nedostatočné zabezpečenie kľúčových komponentov IKT a relatívne vysoké nároky na správu IKT. Cieľovým stavom novej stratégie malo byť vysoko dostupné riešenie IT služieb s dôrazom na redundanciu komponentov a lokalít IKT. Celý proces modernizácie bol rozčlenený do troch etáp:

1. vybudovanie primárneho výpočtového centra (VC I) v priestoroch ŠÚ SR na Hanulovej ul. s možnosťou fyzickej kópie zálohy na inú lokalitu (ŠÚ SR, Miletičova 3),

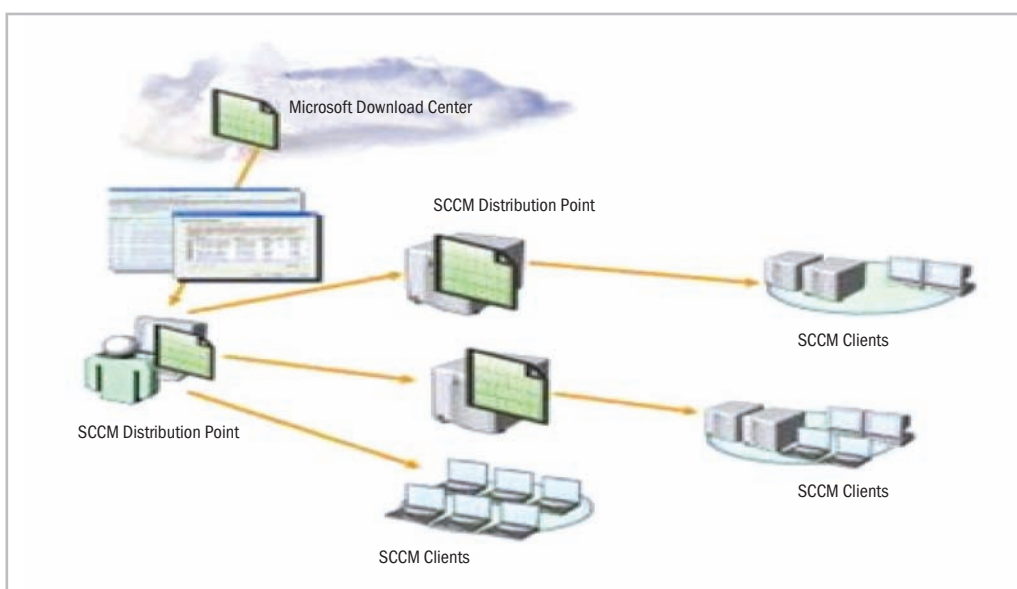

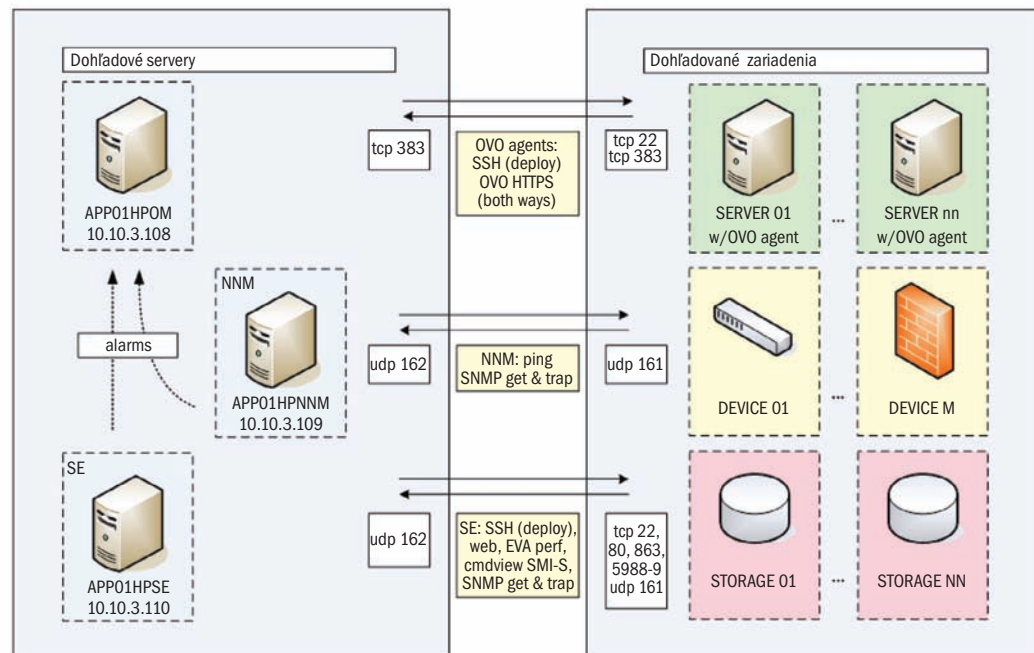
2. modernizácia sekundárneho výpočtového centra (VC II) v centrále ŠÚ SR,
3. vytvorenie záložného výpočtového centra (VC III) v Nitre pre prípad havárie – slúži ako bezpečné úložisko dôležitých dát slúžiacich na úplnú obnovu IS.

Prvá etapa procesu modernizácie IKT bola úspešne zrealizovaná ešte v priebehu roku 2009. Jej súčasťou bola aj konsolidácia databáz a infraštruktúrnych služieb. V roku 2010 pokračoval proces modernizácie druhou etapou. Z finančných zdrojov, ktoré úrad získal, bolo vybudované moderné sekundárne výpočtové centrum na úrovni Tier III (podľa Uptime Institute) s dôrazom na redundanciu kľúčových komponentov IKT. Zámerom tejto etapy bolo vybudovať druhé výpočtové centrum (VC II) v lokalite ústredia ŠÚ SR na Miletičovej ulici tak, aby spolu s existujúcim vý-

počtovým centrom na Hanulovej ulici (VC I) vytvorili dvojicu vzájomne zastupiteľných výpočtových centier. Stratégiou takéhoto usporiadania výpočtových centier je zabezpečiť vysoko dostupnú infraštruktúru IKT pre všetky centralizované služby automatizovaného spracovania dát ŠÚ SR, schopnú odolať incidentom až na úrovni neplánovaného výpadku ľubovoľného z centier. Podobne ako vo VC I sa implementovali moderné virtualizačné technológie na každej úrovni – uskutočnila sa virtualizácia serverov a dátových úložísk, sieťových komponentov aj aplikačných serverov.

Keďže v IKT prostredí ŠÚ SR neexistoval žiaden sofistikovaný nástroj, ktorý by zabezpečoval správu serverov a pracovných staníc, hľadalo sa vhodné riešenie na elimináciu tohto nedostatku. Na správu pracovných sta-

níc bol nasadený produkt Microsoft System Center Configuration Manager 2007. Tento nástroj zvyšuje produktivitu a efektívitu IT obmedzovaním ručných postupov a uvoľnením času na projekty s vyššou hodnotou. Maximalizuje využitie investícií do hardvéru a softvéru a podporuje produktivitu koncových užívateľov a zároveň prispieva k väčšej efektívite IT útvaru poskytovaním komplexnej správy osobných počítačov a mobilných zariadení centralizovaným spôsobom.

Moderné technológie si však vyžiadali aj väčšie nároky na sieťové technológie. Z toho dôvodu bolo potrebné pristúpiť k modernizácii aktívnych sieťových LAN komponentov ústredia a krajských pracovísk. Zároveň bolo nutné

aj rozšírenie WAN kapacity siete STATNET, ktorá slúži na prepojenie krajských pracovísk ŠÚ SR s ústredím úradu, na 10 Mbs.

V roku 2010 úrad pristúpil aj k rozšíreniu monitorovacích systémov prevádzky IKT z portfólia HP OpenView o systémy OVO, NNM a SE. Touto implementáciou IT útvar ŠÚ SR splnil svoj zámer zriadiť monitorovací systém prierezovo nad dôležitými komponentmi IKT.

Od zriadenia monitorovacieho systému sa očakáva zvýšenie dostupnosti služieb IKT, skrátenie času servisných zásahov, zvýšenie úrovne bezpečnosti IKT a v neposlednom rade získanie podkladov na kapacitné plánovanie údržby a rozvoja IKT.

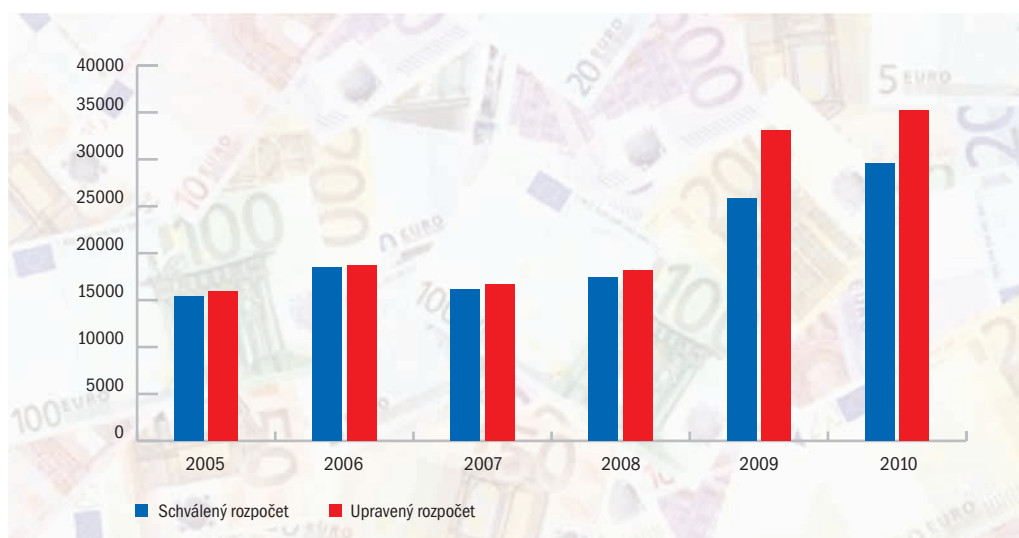
Finančné výsledky

Pre kapitolu ŠÚ SR boli zákonom č. 497/2009 Z. z. o štátnom rozpočte schválené **výdavky** vo výške 29 546 627 eur. V priebehu roka 2010 bol rozpočet štrnástimi rozpočtovými opatreniami upravený na 35 195 517 eur. Úpravy rozpočtu sa týkali najmä zvýšenia rozpočtu na štatistické zisťovania o príjmoch, výdavkoch a spotrebe domácností, zvýšenia rozpočtu o prostriedky v objeme 7 000 000 eur určené na vybudovanie sekundárneho pracoviska informačno-technologickej základne ŠÚ SR a o prostriedky na krytie výdavkov spojených s prípravou, technickým zabezpečením a vykonávaním referenda v objeme 1 260 000 eur. Ďalšími rozpočtovými opatreniami povolilo Ministerstvo financií SR prekročenie limitu kapitálových výdavkov o zdroje predchádzajúceho roku vo výške 2 459 144 eur určené na SODB 2011 a presun prostriedkov rozpočtovaných na voľby z kapitálových výdavkov

do bežných. Na základe uznesenia vlády SR týkajúceho sa úsporných opatrení pre 2. polrok 2010 boli ŠÚ SR viazané bežné výdavky v sume 315 000 eur. Ministerstvo financií SR ďalej viazalo 1 600 000 eur bežných výdavkov rozpočtovaných na SODB a v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. kapitálové výdavky v celkovom objeme 3 227 194 eur (3 061 275 eur určených na SODB a 165 919 eur na podporné činnosti) s možnosťou použitia v ďalšom rozpočtovom roku. Posledným rozpočtovým opatrením bolo viazanie príjmov a výdavkov vo výške 28 000 eur z titulu neplnenia rozpočtovaných príjmov schválených v zákone o štátnom rozpočte na rok 2010.

Príjmy kapitoly schválené vo výške 225 388 eur boli vyššie uvedeným rozpočtovým opatrením znížené na 197 388 eur. Neplnenie príjmov a ich následné viazanie bolo zapríčine-

Porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

né nižším záujmom o prenájom priestorov ŠÚ SR a tiež dlhodobým poklesom príjmov za predaj štatistických informácií z dôvodu ich bezplatného prístupu na internete. Príjmy v skutočnosti dosiahli 1 358 550 eur, v tom nedaňové 199 832 eur a mimorozpočtové zo zahraničných grantov 1 158 718 eur. Tieto boli poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania.

Upravený rozpočet výdavkov 35 195 517 eur bol čerpaný vo výške 34 795 304 eur, t. j. na 98,9%. Nižšie čerpanie sa týkalo prostriedkov rozpočtovaných na SODB, ktoré bolo zapríčinené prijatím úsporných opatrení a nižšími cenami tovarov a služieb dosiahnutými v procese verejného obstarávania oproti pôvodným predpokladom. Z celkových výdavkov predstavovali osobitné druhy výdavkov 17 974 898 eur (SODB 6 869 270 eur; voľby do Národnej rady SR, voľby do orgánov samosprávy obcí a referendum spolu 4 113 574 eur; vybudovanie sekundárneho pracoviska informačno-technologickej základne ŠÚ SR 6 992 054 eur). Z ostatných výdavkov vo výške 16 820 406 eur, použitých na bežnú štatistickú činnosť, tvorili výdavky na mzdy a poistné 73,3%, tovary a služby 16,4%, bežné transfery 9,3% a kapitálové výdavky 1%.

Výdavky na **mzdy** boli čerpané vo výške 9 031 965 eur a súvisiace odvody do poisťovní dosiahli objem 3 294 208 eur.

Výdavky na **tovary a služby** vo výške 2 765 217 eur boli použité najmä na tlač štatistických výkazov, spracovanie štatistických informácií, služby technickej podpory informačno-komunikačných technológií, cestovné výdavky, vzdelávanie zamestnancov, výdavky súvisia-

ce so zberom štatistických zisťovaní, prídely do sociálneho fondu, stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavovali výdavky na energie, ochranu objektov, údržbu techniky a budov a prevádzku motorových vozidiel.

Bežné **transfery** boli čerpané vo výške 1 563 227 eur, z toho 1 251 718 eur bolo použitých pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT na riešenie úloh špecifikovaných v kontraktach. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky.

Kapitálové výdavky v objeme 165 789 eur boli použité na rekonštrukciu budov ŠÚ SR, nákup softvéru, špeciálnych strojov a zariadení a motorových vozidiel.

Osobitné druhy výdavkov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Na práce súvisiace s prípravou SODB bolo použitých 6 869 270 eur, z toho na tovary a služby 2 514 116 eur a kapitálové výdavky 3 447 526 eur. Z výdavkov na tovary a služby bola podstatná časť použitá na nákup výpočtovej techniky, informačno-komunikačné technológie, informačnú kampaň, interiérové vybavenie a režijné výdavky. Kapitálové výdavky boli použité na nákup softvéru, prevádzkových strojov a zariadení.

Voľby

Na voľby do NR SR, voľby do orgánov samosprávy obcí a referendum bolo spolu po-

užitých 4 113 574 eur. Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov volieb a hlasovania v referende. Výdavky na tovary a služby boli použité na materiálové zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, nákup výpočtovej techniky, služby technickej podpory a na dohody o vykonaní prác. Ďalšie výdavky vo výške 797 500 eur boli transferom poukázané INFOSSTAT-u, ktorý technicky a technologicky zabezpečoval prípravu a spracovanie výsledkov volieb a referenda. Kapitálové výdavky vo výške 429 715 eur boli použité na nákup softvéru, prevádzkových strojov a zariadení a komunikačnej infraštruktúry.

Výpočtové centrum

Za účelom vybudovania sekundárneho pracoviska informačno-technologickej základne štatistického úradu navýšilo Ministerstvo financií SR rozpočtovým opatrením limit výdavkov o 7 000 000 eur. Tieto boli použité na nákup softvéru, výpočtovej techniky, prevádzkových strojov a zariadení, rekonštrukciu priestorov a výpočtovej techniky, počítačové a spojovacie siete.

Priority 2011

Prioritou v nasledujúcom období bude naďalej rozvíjať systém manažérstva kvality ŠÚ SR tak, aby v čo najväčšej miere podporil zvyšovanie efektívnosti jeho aktivít. Z toho dôvodu sa pozornosť sústreďí na **implementáciu komplexnej optimalizácie hodnototvorného procesu**, t. j. produkcie a diseminácie štatistických produktov, ktorej príprava bola ukončená v roku 2010. V oblasti **monitorovania výkonnosti a postupného vytvárania kontrolingu** úradu sa pozornosť sústreďí na zavedenie systému na sledovanie odpracovaného času do rutínnej prevádzky na všetkých útvaroch ŠÚ SR. Týmto počínom sa vytvoria podmienky pre ďalšie zvýšenie efektívnosti a účinnosti riadenia optimalizáciou využívania ľudských zdrojov.

Súbežne s optimalizáciou hodnototvorného procesu bude pokračovať znižovanie záťaže a nákladov vyvolaných povinnosťou poskytovať štatistické informácie, čo je ambíciou nielen národnej štatistiky, ale aj celého európskeho štatistického systému. Prioritou do roku 2012 bude **pokračujúca optimalizácia štatistických zisťovaní a redukcia štatistického zaťaženia na strane respondenta a producenta**. Do procesov štatistického spracovania sa budú zavádzať nové prístupy k modelovaniu časových radov, umožňujúce znížiť periodicitu zisťovania niektorých ukazovateľov. Naďalej sa budú skúmať nové možnosti využívania administratívnych zdrojov údajov ako náhrady štatistických zisťovaní.

Ruka v ruke so znižovaním záťaže respondentov a nákladov na štatistické zisťovania sa však musí rozvíjať prísne a dôsledné **hodnotenie a zaisťovanie kvality štatistických výstupov**. Pri redukcii rozsahu a zmene štruktúry výberových vzoriek to znamená zdokonaľovanie

metodológie štatistických odhadov. Ako príklad aktivít v tomto smere možno uviesť vytvorenie aplikácie na tzv. kalibráciu váh v štatistickom softvéri.

Významnou úlohou bude **spolupráca na rozvoji štatistického informačného systému**. Okrem implementácie moderných matematicko-štatistických metód bude pokračovať konsolidácia a harmonizácia metadát ako logickej súčasť prebiehajúcej konsolidácie báz dát a projektových prác súvisiacich s národným projektom *Elektronické služby ŠÚ SR*. Táto aktivita pokrýva štrukturálne metadáta (číselníky a premenné). Úlohou do roku 2012 je pokryť údaje šírené úradom referenčnými metadátami, pričom sa bude prihliadať na implementovanie štandardu pre výmenu štatistických informácií SDMX (Statistical Data and Metadata Exchange) a európsky štandard pre referenčné metadáta. Cieľom je zdokonalenie národného systému metadát, harmonizovanie a integrovanie v rámci európskeho štatistického systému. ŠÚ SR sa v tejto súvislosti bude aj naďalej zúčastňovať monitorovania národných systémov metadát, ktoré vykonáva Eurostat, aby stimuloval ich zdokonaľovanie.

Prioritou v metodologickej oblasti bude **vývoj a legislatívne vydanie národnej klasifikácie odborov vzdelania**, ktorá bude plne harmonizovaná s pripravovanou medzinárodnou štandardnou klasifikáciou vzdelania ISCED 2011.

V oblasti štatistických registrov bude dôležitou úlohou plynulá **integrácia** národného systému pre správu štatistických registrov **AŠIS REGIS do** európskeho systému elektronickej siete pre výmenu dôverných údajov

o skupinách podnikov **EGR**. Súčasťou tohto procesu bude aj implementácia nástrojov vyvíjaných v súčasnosti Eurostatom za účelom aplikácie výmenného štandardu SDMX.

Popri štandardných prácach na zostavení ročných účtov za rok 2010 a štvrtročných účtov (4. štvrťrok 2010 a prvé tri štvrťroky 2011) bude úsilie v oblasti národných účtov v roku 2011 venované aktivitám zameraným na **zlepšenie kvality údajovej základne pre zostavenie národných účtov**. Ďalšie aktivity budú zamerané na prípravu zostavenia postupnosti národných účtov na štvrtročnej úrovni za všetky sektory ekonomiky. Zároveň sa budú finalizovať práce na príprave transformačných matic pre zabezpečenie implementácie klasifikácie SK NACE Rev. 2 do národných účtov v zmysle novoprijatého implementačného nariadenia. Vzhľadom na to, že v roku 2011 Eurostat uskutoční na Slovensku **dialógovú misiu k problematike procedúry nadmerného deficitu a dlhu** ako aj **kontrolnú misiu k problematike výkazov DPH**, bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť, ako aj ľudské kapacity, dôkladnej príprave podkladov na obidve kontrolné návštevy.

Pokiaľ ide o úlohy v roku 2011, štatistika cien sa sústreďí najmä na **pilotné zisťovanie spotrebiteľských cien**, ktorého cieľom je zblížiť metodiky zisťovania spotrebiteľských cien a zisťovania cien v rámci Európskeho porovnávacieho programu. Zároveň sa pristúpi k revízii váhových schém pre výpočet vybraných indexov cien produkčných štatistik.

Prioritnou úlohou štatistiky zahraničného obchodu bude naďalej zvyšovať **kvalitu poskytovaných údajov spravodajskými jednotkami**. Pre jej dosiahnutie budú pokračovať pracovné stretnutia predovšetkým s ťažiskovými spravodajskými jednotkami. Pokračovať budú tiež semináre pre spravodajské jednotky, nakoľko je o túto formu získavania informácií veľký záujem.

V **odvetvových štatistikách** budú aj v roku 2011 pokračovať práce na modernizácii postupov pri zabezpečovaní vstupov a výstupov štatistického informačného systému. Pokračovať bude aj proces optimalizácie štatistických zisťovaní s cieľom dosiahnuť zníženie zaťaženosť respondentov a v nadväznosti na Program modernizácie podnikovej a obchodnej štatis-

tiky MEETS postupná implementácia nových postupov, ktorej cieľom je znížiť zaťaženosť spravodajských jednotiek širším využívaním administratívnych zdrojov údajov, implementáciou sofistikovanejších metód a nástrojov, viacnásobným a efektívnejším využívaním zisťovaných údajov v informačnom a publikačnom systéme štatistického úradu.

Štatistika zahraničných afiliácií sa bude zameriavať predovšetkým na implementáciu štruktúry SK NACE Rev. 2 v súboroch dát za vonkajšie zahraničné afilácie a podvojnú zostavenie súborov údajov za referenčný rok 2009. Prioritou **štruktúrálnej podnikovej štatistiky** bude vypracovanie správy o kvalite v zmysle nového nariadenia Európskej komisie a prehĺbovanie porovnateľnosti s ostatnými relevantnými štatistickými oblasťami. Aktivity v oblasti **životného prostredia** budú naďalej zamerané na rozvoj účtu daní súvisiacich so životným prostredím, na skvalitnenie zostavovania účtu materiálových tokov a účtu emisií do ovzdušia, v spolupráci so Slovenským hydrometeorologickým ústavom.

Prioritou sekcie sociálnych štatistík bude za-

bezpečenie prípravy, realizácie a spracovania **sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011**. Oblasť výberových zisťovaní bude zameraná na realizáciu doplnkového zisťovania o zamestnanosti osôb s dlhodobým zdravotným problémom v rámci bežného **výberového zisťovania pracovných síl** v 2. štvrťroku 2011.

Mimoriadne významné bude v rámci sociálnych štatistík uskutočnenie dvoch výberových zisťovaní zameraných na celoživotné vzdelávanie, a to štatistického **zisťovania o ďalšej odbornej príprave v podnikoch (CVTS4)** a **zisťovania o vzdelávaní dospelých (AES)** v domácnostiach.

Rok 2011 bude aj rokom komplexného publikovania výsledkov z európskeho zisťovania o zdraví (EHIS 2009), posilnenia využívania a kvality administratívnych zdrojov (najmä v oblasti ESSPROS) a harmonizácie výberových zisťovaní v domácnostiach implementáciou a vyhodnocovaním výsledkov projektu jadrových premenných.

V oblasti volebnej štatistiky bude ŠÚ SR priebežne realizovať aktivity, v zmysle príslušné-

ho zákona, súvisiace so zabezpečením **nových volieb do orgánov samosprávy obcí** v termínoch podľa rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

V rámci šírenia a poskytovania štatistických informácií bude pokračovať **implementácia marketingovej stratégie úradu**. Pozornosť sa bude naďalej zameriavať na rozširovanie obsahu a foriem produktov sprístupňovaných prostredníctvom internetu.

Dôležitým cieľom bude tiež rozširovanie obsahu a rozsahu štatistických údajov v on-line databázach, vo väčšej miere sa budú spracovávať aj **produkty s pridanou hodnotou**, t. j. produkty, ktoré používateľom poskytnú doplnujúce informácie v podobe analýz, grafického a mapového spracovania štatistických údajov a metodických komentárov k nim. Plnšie sa v tomto smere využije odborný potenciál zamestnancov, technické a technologické možnosti úradu.

V rámci implementácie strategického cieľa pre marketing bude potrebné zamerať sa na rôzne cieľové skupiny používateľov, zintenzívniť komunikáciu medzi používateľmi a tvorcami štatistiky a na základe získaných skúseností a poznatkov rozvíjať **užívateľsky orientovanú štatistiku**.

Za účelom čo najlepšie uspokojovať požiadavky používateľov štatistiky sa v priebehu roku 2011 zabezpečí prostredníctvom dotazníka **prieskum spokojnosti používateľov s produktmi a službami ŠÚ SR**. Výsledky z prieskumu sa následne premietnu do zlepšovania činností a procesov v rámci ŠÚ SR. Na základe spolupráce s externým dodávate-

lom a v súlade so *Stratégiou rozvoja ŠÚ SR do roku 2012* bude realizovaný aj **prieskum dôveryhodnosti Štatistického úradu SR**.

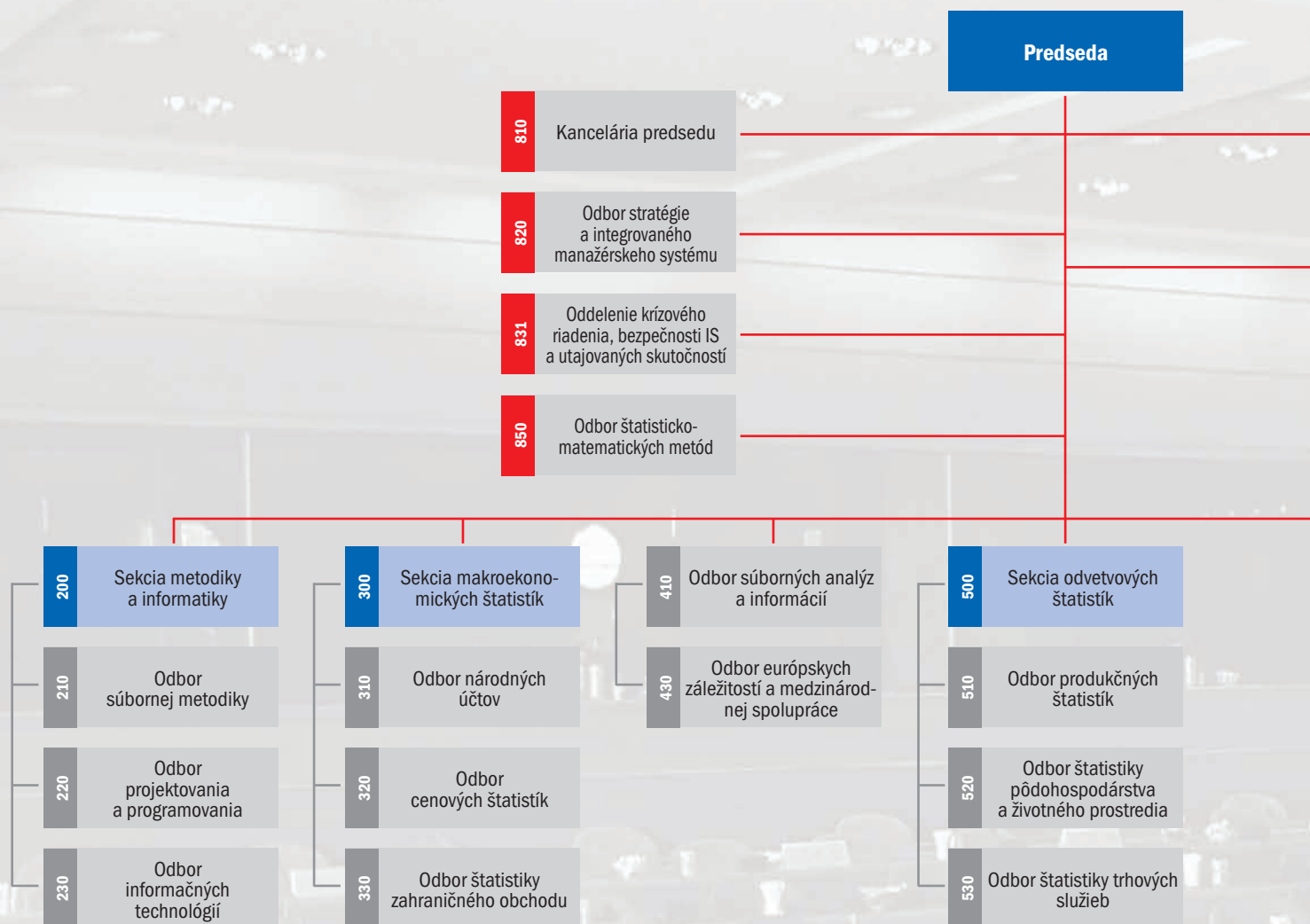
Riadenie ľudských zdrojov bude v roku 2011 ovplyvnené pokračujúcou optimalizáciou procesov na pracoviskách úradu v krajoch, na ktorej sa osobný úrad bude výrazne podieľať predovšetkým prípravou personálnych podkladov a súvisiacou dokumentáciou vo vzťahu k zamestnancom. Vzhľadom na uskutočnenú zmenu organizačnej štruktúry úradu na ústredí bude potrebné v prvom polroku 2011 zrealizovať viac ako 10 výberových konaní na pozície vedúcich zamestnancov. Významnou úlohou, na ktorej osobný úrad spolupracuje, je implementácia nákladového riadenia odštartovaná sledovaním využívania pracovného času na celom úrade od 2. polroku 2011. Príležitosťou je pripravovaný projektový zámer v oblasti vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR, ktorý by mal byť financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu. Predpokladáme, že do vzdelávacích aktivít v rámci projektu sa zapojí približne 800 zamestnancov. Samotný projekt bude zameraný na rozvoj manažérskych kompetencií, sociálno-psychologických spôsobilostí zamestnancov, odborné štatistické vzdelávanie a jazykovú prípravu. Vzdelávacie aktivity, ktoré sa budú v rámci projektu realizovať, zohľadňujú nové vzdelávacie potreby súvisiace s optimalizáciou procesov v ŠÚ SR.

Organizačná štruktúra 2010

Podpredseda

**Vedúci
služobného úradu**

103

Kancelária vedúceho
služobného úradu

110

Osobný úrad

120

Odbor ekonomický

130

Odbor prevádzkový

600

Sekcia sociálnej
štatistiky a demografie

610

Odbor štatistiky
obyvateľstva

620

Odbor štatistiky
práce a miezd

630

Odbor sociálnej
štatistiky

11000

Pracovisko ŠÚ SR
v Bratislave

12000

Pracovisko ŠÚ SR
v Trnave

13000

Pracovisko ŠÚ SR
v Trenčíne

14000

Pracovisko ŠÚ SR
v Nitre

15000

Pracovisko ŠÚ SR
v Žiline

16000

Pracovisko ŠÚ SR
v Banskej Bystrici

17000

Pracovisko ŠÚ SR
v Prešove

18000

Pracovisko ŠÚ SR
v Košiciach

INFOSTAT

Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3
824 67 Bratislava
Telefón: +421-2-50236 111
Fax: +421-2-55424 587, 2-55424 047
+421-2-50236 706
E-mail: info@statistics.sk
Web: <http://www.statistics.sk>

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Hanulova 5/c, P.O.BOX 18
840 00 Bratislava 4
Telefón: +421-2-69250 101
Fax: +421-2-64368 145
E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2
917 23 Trnava
Telefón: +421-33-5566 111
Fax: +421-33-5511 772
E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežaťa Pribinu 28
911 54 Trenčín
Telefón: +421-32-7460 111
Fax: +421-32-7460 209
E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Nitre

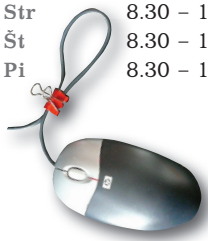
Rázusova 9, P.O.BOX 9B
949 55 Nitra
Telefón: +421-37-7752 200, 37-7752 201
Fax: +421-37-7722 035
E-mail: katarina.stodolova@statistics.sk

Informačný servis a predajňa ŠÚ SR

Telefón: +421-2-50236 341
+421-2-50236 339
+421-2-50236 335
Fax: +421-2-55561 361
E-mail: vladimir.cicmanec@statistics.sk
peter.heidinger@statistics.sk
renata.leskovska@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po – Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Št	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Inštitút informatiky a štatistiky

Dúbravská cesta 3
845 24 Bratislava 45
Telefón: +421-2-59379 111
Fax: +421-2-54791 463
E-mail: infostat@infostat.sk
Web: <http://www.infostat.sk>

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23
011 21 Žilina
Telefón: +421-41-5113 201, 41-5626 649
Fax: +421-41-5626 650
E-mail: olga.chovanova@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Banskej Bystrici

Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica
Telefón: +421-48-4323 111
Fax: +421-48-4144 767
E-mail: Danica.Turekova@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2, P.O.BOX 16
080 16 Prešov
Telefón: +421-51-7735 223
Fax: +421-51-7724 769
E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3
040 11 Košice
Telefón: +421-55-6410 200
Fax: +421-55-6410 227
E-mail: kosice@statistics.sk

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768
E-mail: daniela.oslejova@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po – Ut	8.00 – 12.00	
Str	8.00 – 12.00	13.00 – 15.00
Št – Pi	8.00 – 12.00	

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 475
Stránkové hodiny:
Po – Pi 8.30 – 10.30 14.30 – 15.30

Vrátnica

Telefón: +421-2-50236 222

